

Poština plačana pri pošti
1317 Sodražica

Suhorobar

147/XXVI, marec-april 2024

**GLASILO
OBČINE SODRAŽICA**

Spomladansko čiščenje

Nina Pirc Vovčko, urednica

Pozdravljeni v letošnji pomladi! Je tudi vam ogrela lica in srce? Vas je poklical vrtiček, morda bližnji hrib ali potok? Ste se v pomladnem brstenju lotili česa novega ali pa ste le lažje zadihali? Pomlad je gotovo čas, ki vabi v novo, v spremembo, v odmik od ustaljenega, v korak bliže k življenju navzven in tudi navznoter. Se boste pustili zvabiti vanjo?

Sama v pomladi zares uživam, a si moram vsak dan posebej zavestno vzeti čas za to. Tako je bilo tudi minulo nedeljo. »Samo še to postorim, pa še to in še ono ...« Seznamu opravil ni bilo ne konca ne kraja, pa čeprav je bila nedelja, prost dan, praznik. A otrokom sem obljubila pomladni piknik ob potoku in obljuba dela dolg, ne glede na kupe umazanega perila, posode in razmetanih igrač. Pozno popoldne mi je le uspelo, da sem pripravila malico, obula teniske in zaklicala: »Kdo gre zraven?« Družbe sem imela veliko, takšne nasmejane in razposajene, da se je tudi meni narisal nasmeh na obraz. Uživali smo v soncu, pomladnih barvah in cvetenju, otroci so v navdušenju skoraj zaplavali v potoku. Opazovala sem lesketanje potoka in pustila, da me navda občutek hvaležnosti za prekrasno naravo in naš neverjetni planet.

Pa vendar se mi zgodi, da celo preprost nedeljski sprehod v vsakdanjem hitenju ob koncu dneva ostane le neuresničena želja. Zavedam se, da to gotovo ni v redu, a le kje je težava? Po nekaj tuhtanja sklenem, da je vsaj deloma gotovo v meni, ki si sestavim neskončen in pravzaprav precej nerealen seznam opravil in dopustim, da me pokopljejo. Drugi razlog je vsekakor ta, da imam v hiši kopico stvari in predmetov, za katere naj bi skrbela. Šestčlanska družina seveda potrebuje marsikaj, a sem vedno bolj prepričana, da je bolje imeti čim manj, saj se sicer zgodi, da dan za dnem mi služimo stvarjem, namesto da bi one služile nam.

Sklenem, da je čas za veliko spomladansko čiščenje – pa ne le doma in okolice, pač pa tudi mojega vsakdana in misli. Kako bi se lotila? Za začetek lahko tako ali drugače oddam stvari, ki so se nam nabrale tekom let in jih ne potrebujemo več. Potem lahko na računalniku izbrišem stare dokumente in podvojene slike. Lahko se tudi udeležim čistilne akcije in naredim nekaj dobrega za naravo naših prelepih krajev. Da pa čiščenje ne bo samo zunanje, lahko dodobra prevetrim svoje misli in svoj vsakdan, da bo v njem vedno manj šare in vedno več tistega, kar mi služi in me podpira. In nenazadnje – prav gotovo si lahko predpišem dosledno izogibanje nenujnemu nakupovanju, kar mi bo prihranilo čas, denar in energijo, dobro pa ne bo delo le meni, pač pa tudi našemu planetu. Upam, da bom lahko za notranje in zunanje ravnovesje naredila vsakega po malem. Pa vi?

Lepe pomladne dni vam želim, da bi naredili kaj dobrega zase, za svoj dom in za naš čudoviti planet!

»Ni slabo, če slaviš preprosto življenje.«

J. R. R. Tolkien

IZ VSEBINE

3 BESEDO IMA ŽUPAN

Novi začetki

5 AKTUALNO

20-letnica EU

S seje OS

Infrastruktura

8 TURISTIČNO DRUŠTVO

Načrti za 2024

Psoglavski dnevi

12 INTERVJU

Z Mojco Vesel o okolju

14 ŠOLA / VRTEC

Ohranjanje risov

Pust v vrtcu

16 KULTURA

Iz muzeja

Novičke iz knjižnice

19 KUHAJMO

Gremo na Tajske

20 NAŠE ZDRAVJE

Inkontinenca in HPV

Element ognja

25 GASILCI

28 OD TU IN TAM

NASLEDNJI SUHOROBAR

Rok za oddajo gradiva je **31. maj 2024**.

Gradivo, predloge in vprašanja nam lahko pošljete na naslov:

suhorobar@sodrazica.si

Vabljeni k soustvarjanju našega skupnega glasila!

Fotografija na naslovnici:

Meta Marn: Pomladni travnik

Glasilo Suhorobar je vpisano v evidenco javnih glasil pri Ministrstvu za kulturo pod zaporedno številko 1646, praviloma izhaja šestkrat letno, in sicer februarja, aprila, junija, avgusta, oktobra, decembra; Izdajatelj: Občina Sodražica, Trg 25. maja 3, 1317 Sodražica; tel. št. 01 83 71 005 in 01 83 66 075; e-pošta: suhorobar@sodrazica.si; Tisk: Kamitex d.o.o.; Oblikovanje: Ines Oražem; Naklada: 900 izvodov; Uredništvo: Nina Pirc Vovčko - odgovorna urednica, Darja Vetrlih, Petra Marn; Programski svet: Slavka Tanko, Jelena Žurga Mihelič, Lana Košir, Nadja Zobec Krže, Tadej Košmrlj. Lektoriranje: Anja Adamič

Račun minulemu letu in spomladansko prebujanje novega

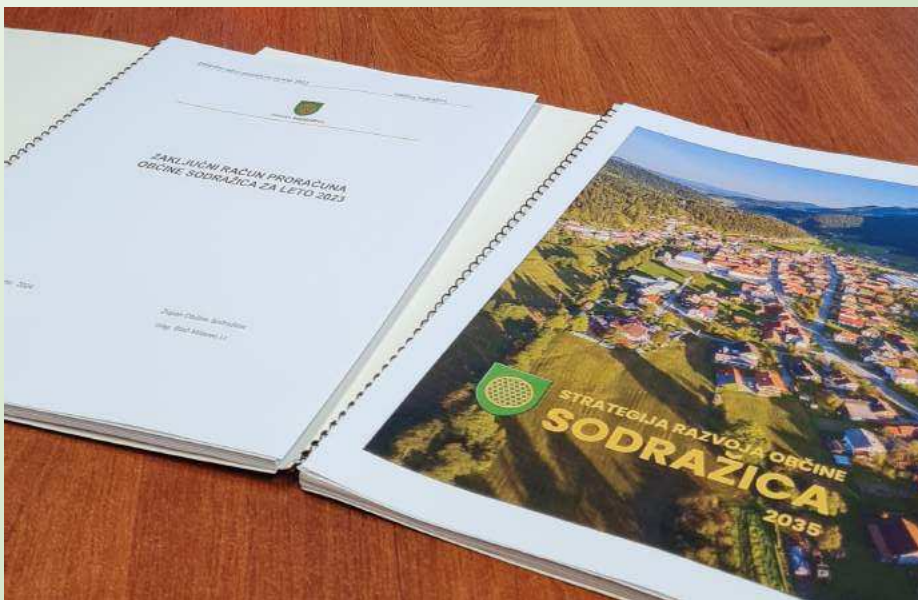
Blaž Milavec, župan

Foto: arhiv Občine Sodražica

V začetku vsakega novega leta je priložnost, da se ozremo na preteklo. To je kot neka obveznost pri vseh delujočih organizacijah, od društev, podjetij do občin. Društva opravijo to letno refleksijo na občinskih zborih, podjetja na skupščinah, zavodi na svetih. Tako je bilo tudi letos. In kakšno je bilo? Iz letošnjih poročil izhaja, da so bila naša društva preteklo leto zelo dejavna. Po letih epidemije so se praktično vrnila vsa dogajanja, nekaj je celo novega. Pohvalno. Javni zavodi in podjetja so se morala spopasti z dvigom stroškov, zlasti plač, kar je skoraj brez izjeme vplivalo na letni poslovni rezultat. Tudi v zasebnem sektorju so podjetja stala pred tovrstnim izzivom, zlasti tista, ki poslujejo z nemškim trgom, pa tudi z opaznim zmanjšanjem naročil. Leto 2023 se je zaključilo z mešanimi občutki: sicer zelo aktivno, a zaradi objektivnih okoliščin uspeh ni povsod v celoti sledil načrtovanim ciljem.

Zelo podobno je bilo tudi pri občinah. Tudi občine v tem času sprejemamo zaključne račune z letnimi poročili. Tako kot veleva zakon, smo tudi pri nas v marcu končali s pripravo finalnega finančnega akta, to je zaključnega računa, s katerim zaključujemo lansko poslovno oz. proračunsko leto. Zaključni račun v aprilu obravnava občinski svet, nato na njegovi podlagi izvede nadzorni odbor svoj vsakoletni nadzor nad poslovanjem Občine, opravi se tudi obvezna zunanja revizija dela.

Zaključni račun naše občine za leto 2023, ki ni bilo enostavno, izkazuje realizacijo v višini 2.874.906 EUR. Občina Sodražica je izvedla načrtovane dejavnosti rednega (tekočega) dela in financirala vse zakonsko naložene obveznosti, nekoliko nižja pa je realizacija pri razvojnih programih. Skupno je bilo realiziranih slabih 93 % načrtovanega proračuna, zato dokument zaključnega računa prikaže tudi razloge za takšen končni uspeh. V njem se namreč odlikava dvig stroškov, zlasti dela (plače, ki se financirajo iz občinskega proračuna), in vztrajanje relativno visokih cen v gradbeništvu in drugih sorodnih gospodarskih panogah. Na strani prihodkov se odraža zadržanost investicijskih aktivnosti občanov in (lokalnega) gospodarstva (nižji prilivi nekaterih davščin in prispevkov, ki delno ali v celoti pripadajo občinskemu

Zaključni račun in strategija razvoja občine

proračunu), kar je sicer primerljivo tudi z dogajanjem širše (v državi in EU). Zaradi nekoliko nižjih prihodkov od prvotno načrtovanih in dviga pomembnega dela stroškov, česar ni bilo mogoče povsem predvideti in oceniti dobro leto poprej, ko se je sprejemal prvotni proračun, je bil lansko leto sprejet tudi rebalans proračuna. Ta je moral še posebej poseči v investicijskih del proračuna, saj smo zaradi previsokih cen načrtno zamaknili izvajanje nekaj projektov. Zaradi zamude pri odločitvi o sofinanciranju investicijskega projekta izgradnje kanalizacije v Zamostcu s strani pristojnega državnega organa, smo prolongirali izvedbo tudi tega projekta. Na srečo smo to težko pričakovano odločbo o odobritvi sofinanciranja prejeli letos.

Če se finančno dogajanje izkazuje predvsem skozi bilance zaključnega računa, pa se celotno delo občine bolje vidi iz letnega poročila. Poleg številnih dogodkov in prireditvev (so)organizaciji Občine ter vsega rednega dela se v poročilu kljub vsemu odraža precejšen obseg dejavnosti na razvojnem delu. V letu, ko smo še poplačevali močan investicijski cikel zadnjih nekaj let, smo se pri svojem delu osredotočili tudi na pripravo novih projektov. Vemo, da je, preden se projekt začne izvajati »v živo«, potrebnega kar nekaj dela, kar se tiče priprave projektnih dokumentacij, še prej pa umeščanja v prostor in pridobi-

vanja številnih soglasij in dovoljenj. Tako smo v lanskem letu pripravili nekaj novih projektov, ki gredo v izvedbo že to leto ali pa so pripravljene na primerne podporne razpise. Eden takšnih večjih projektov je tudi izgradnja enote DSO v Sodražici, za katero smo v lanskem letu pridobili gradbeno dovoljenje in uspeli na razpisu za pridobitev finančnih sredstev. Sedaj se zaključuje priprava druge faze projektna dokumentacije (PZI) in pričetek javnega naročila za izvedbo.

Če je bilo lansko leto bolj usmerjeno v delo znotraj pisarn, se bo letos izvedlo kar nekaj projektov tudi na terenu. Ta čas se že pričinja sicer državni projekt rekonstrukcije križišča na Vinicah, v okviru katerega bo občina zgradila del kanalizacijskega omrežja, zgrajen bo tudi prvi odsek državne kolesarke povezave v naši občini. Na ulici pod Hosto se že gradi kanalizacija, vodovod in druga javna infrastruktura, kjer bomo dobili komunalno urejeno območje za več novih stanovanjskih hiš poleg že obstoječe, ki se tudi priklaplja na novo komunalno inštalacijo. Nadaljujejo se tudi dela na cestni infrastrukturi v Podklancu. Že sredi minulega meseca je bil porušen most čez Bistrico, sedaj pa se na istem mestu gradi nov. Nato sledi še ureditev ceste za asfaltiranje in zaključek projekta do pričetka poletja. Za obe investiciji, ki že potekata, to je obnova ceste v

Podklancu z gradnjo novega mostu in komunalna ureditev ulice pod Hosto, so angažirana sredstva v višini dobrih 200.000 EUR, za izgradnjo odseka kanalizacije na Vinicah pa še dodatnih 50.000 EUR. V teku je tudi javno naročilo za obnovo ceste na Gori.

Kot že rečeno, smo letos končno dočkali tudi odločbo o odobritvi sredstev za izgradnjo kanalizacije v Zamostcu v višini 430.000 EUR. V spomladanskem času nas tako čaka javno naročilo za izgradnjo te okoljske infrastrukture. Zamostec, ki je pred dobrim letom dobil novo vodovodno omrežje, ki smo ga zgradili tudi s pomočjo evropskih sredstev, bo v naslednjih letih dobil še javno kanalizacijo. Država je namreč preko svojega operativnega programa predpisala, za katera območja je določena javna kanalizacija. Na območju naše občine je treba javno kanalizacijo poleg Sodražice in Žimaric, kjer ta že deluje, zgraditi še v poleg že omenjenega Zamostca tudi na Vinicah, v Lipovšici in Zapotoku. Občina ima tudi za ta naselja v glavnem že pripravljeno potrebno dokumentacijo. Težje vprašanje, ki ostaja še nedogovorjeno, pa je, kdaj bo država razpisala še kakšna sredstva za gradnjo kanalizacij pod 2.000 PE, kamor sodijo omenjena območja.

Kljub negotovosti, vsaj kratkoročni, predstavlja izgradnja navedenih kanalizacij osrednji del strategije razvoja naše občine v naslednjem desetletju – poleg seveda še številnih infrastrukturnih in drugih razvojnih projektov, s katerimi se načrtuje izboljšanje bivanjskih in poslovnih pogojev v naši občini. Zato samo spomnim, da sedaj Občina Sodražica dobiva uradno celostno razvojno strategijo, katere predlog je bil predstavljen in objavljen na naši spletni strani v februarju in marcu, prav tako smo o njej v zadnjem letu že kar nekaj pisali, v zadnji številki Suhorobarja pa je med drugim o njenem pomenu razmišljala tudi podžupan Ernest Pirnat.

Gradnja novega mostu v Podklancu

20 let pozneje

Mag. Blaž Milavec
Foto: Marko Burger

Pred 20 leti, točneje 1. maja 2004, se je v okviru pete širitve Evropske unije petnajstim državam članicam te povezave s še devetimi drugimi državami pridružila tudi Slovenija. Evropska unija je po stoletjih konfliktov, ki so prerasli celo v dve svetovni vojni, uspela doseči daljše obdobje miru in sodelovanja ravno preko združevanja in povezovanja med nekdanjimi nasprotnicami. Zato je bila razumljivo zatočišče tudi za Slovenijo, ki se je dobro desetletje poprej osamosvojila iz krvavo razpadajoče Jugoslavije.

Vstop v EU je pred 20 leti za večino Slovencev predstavljal upanje na boljši jutri, obenem pa nam je dajal podlago za samozavest in ponos, da smo kot mlada država uspeli v relativno kratkem času doseči vključitev v eno najvplivnejših in najbogatejših povezav držav na svetu. Prevzem evra in vstop v schengen je ta ponos le še podkrepil. Takšni občutki so večino izmed nas prevzemali vse do gospodarske krize pred poldrugim desetletjem. Izzivi z migrantskimi valovi, brexit in pandemija so čeri, ob katerih se je ta vera okrnila, ljudje so izgubili zaupanje v veličino solidarnosti in funkcioniranja te unije. Zapletena in razbohota birokracija ter demokratični manko pri odločanju v organih unije je dvom povprečnega državljana samo še stopnjeval.

Danes za nas Evropska unija ne predstavlja več neke obljubljenе dežele, kjer vse funkcionira, kjer vladata red in blagostanje. Vendar je po letih streznitve unija še vedno edina alternativa in poroštvo

miru in sodelovanja na stari celini. Tudi izzivi sodobnega časa, vključno z ogrožanjem miru in varnosti v Evropi, čemur smo poleg vse bolj opazni vojni klime priča v zadnjih letih, nam žal ne ponujajo boljših geopolitičnih in gospodarskih okvirjev in zaveznih štev. Kljub kritičnosti je prav, da po drugi strani ne pozabimo vseh dobrot, ki jih je evropska povezava prinesla ne le na političnem in gospodarskem področju, ampak tudi v našem vsakdanjem življenju. Ne smemo pozabiti, da smo bili ves ta čas kot država neto plačnica v evropski proračun deležni sofinanciranja številnih občinskih, državnih in zasebnih projektov oz. investicij v skupni višini več milijard evrov. Mislim, da bi si tudi brez nekaterih drugih koristi, za katere se pravzaprav ne zavedamo, da so rezultat obstoja EU, težko predstavljali naše kar udobno življenje.

Žal pa se evropska družba spreminja na ravni vrednot, kar lahko izruje ali vsaj poškoduje temelje, na katerih je bila osnovana in zaradi katerih smo se ji tudi mi pred dvema desetletjema pridružili. Končno gre za vrednote, na katerih se Evropska unija ni gradila le kot med- oz. naddržavna politična tvorba in še prej gospodarska povezava, ampak na katerih sta zrasli naša kultura in civilizacija. Letošnje volitve v evropski parlament vsekakor niso nepomembne, čeprav je posameznik pogosto podvržen vtisu nemoči. Vendar se tudi z naši glasovi utrjuje dobra ali pa nasprotno manj dobra stran Evropske unije. Odvisno, kakšno vidimo in si jo želimo v prihodnje.

8. redna seja občinskega sveta

Darja Vetrh

Občinski svet Občine Sodražica je v četrtek, 7. 3., zasedal na 8. redni seji in obravnaval deset točk dnevnega reda. Po spremembah in dopolnitvah Statuta Občine Sodražica in Poslovnika Občinskega sveta je na seji svet sprejel uradni prečiščeni besedili za oba akta, ki bosta tudi objavljena v Uradnem listu RS. Tekom priprave projektna dokumentacije za enoto doma starejših občanov v Sodražici se je izkazalo, da je treba v občinskem prostorskem načrtu na določenih območjih centralnih dejavnosti spremeniti višino objekta, potreba po spremembi višine pa se kaže tudi pri projektiranju cerkvenega zvonika. V ta namen je Občina, skladno z Zakonom o urejanju prostora, v javno obravnavo dala spremembe in dopolnitve občinskega prostorskega načrta, predlogi oz. pripombe s strani javnosti pa niso bili podani. Svetniki so tako potrdili Spremembe in dopolnitve OPN (SD OPN 4).

Občinski svet je, potem ko je Občina objavila javni poziv za kandidiranje oz. podajo predlogov za člane uredništva, odgovornega urednika in člane programskega sveta Suhorobarja, soglasno sprejel sklep, s katerim je za naslednje mandatno obdobje štirih let v programski svet imenoval Tadeja Košmrlja, Nadjo Zobec Krže, Slavko Tanko, Jeleno Žurga Mihelič in Lano Košir. V uredniški odbor so bile imenovane Nina Pirc Vovčko kot odgovorna urednica ter Petra Marn in Darja Vetrh kot članici. Občinski svet je na predlog Komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja sprejel sklep, s katerim je predlagal dva člana občinskega sveta v svet za varnost občanov, ki ga sicer imenuje župan. Svet za varnost občanov je ustanovljen z občinskim odlokom in opravlja naloge, ki so usmerjene k zagotavljanju večje splošne varnosti občanov, spodbujanju in vplivanju občanov na varnostno organiziranje, aktivnemu spremljanju, preprečevanju in odpravljanju različnih asocialnih pojavnosti in preventivnemu delovanju občine, drugih javnih ustanov in občanov.

Svetniki so na seji obravnavali dve vlogi za finančno podporo in ob tem podprli sofinanciranje projekta igrano-dokumentarnega filma o Magdalenii Gornik »Okronana«, ki je bil nedavno tudi predstavljen v župnijski cerkvi. Občinski svet je obravnaval še sklepa o pridobivanju in razpolaganju s stvarnim premoženjem Občine ter razpravljal o pobudah in vprašanih svetnikov. Ob koncu seje je župan svetnike seznanil z umikom kandidature kandidatke za direktorico Lekarne Ribnica, za katero je Občina Sodražica že podala soglasje, svetniki pa so razpravljali tudi glede poslovanja Lekarne Ribnica.

Cesta skozi Podklanec

Blaž Kovačič

Po krajši prekinitvi čez zimo so dela na cesti v Podklanecu ponovno oživila, in sicer na mostu čez Bistrico. Najprej je bilo treba stari most porušiti in narediti obvoz. V teku je izdelava novega mostu, ki bo zagotavljal dovolj veliko pretočnost vodotoka Bistrice. Do konca maja je načrtovan zaključek vseh gradbenih del. Za tem je v sodelovanju z Elektrom Ljubljana d. d. predvidena pokablitev celotnega Podklanca od kapelice do konca vasi.

Krožišče Vinice

Blaž Kovačič

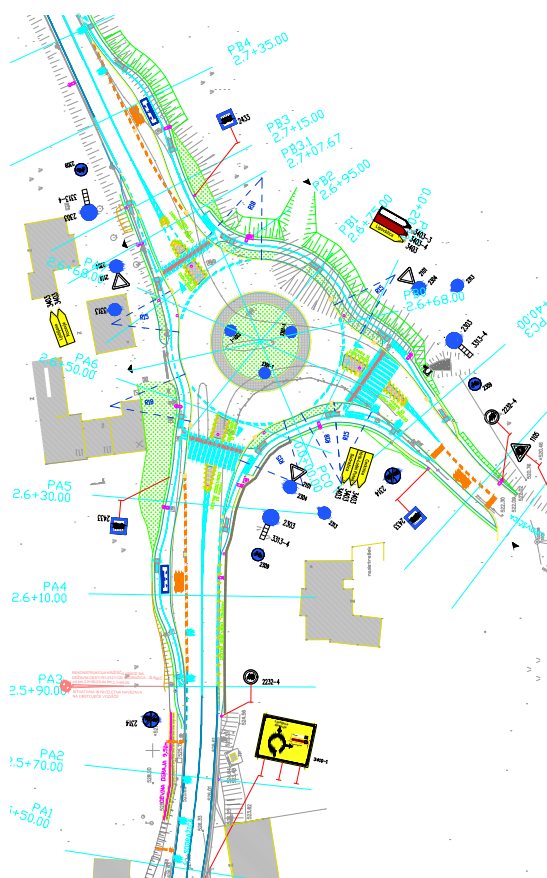
Na odseku regionalne ceste R1-212/1120 Sodražica–Žlebič se bo v naslednjih štirih mesecih izvedla rekonstrukcija križišča Vinice–Lipovšica na državni cesti z ureditvijo kolesarske steze preko križišča, para avtobusnih postajališč in cestne razsvetljave. Križišče se bo izvedlo kot trikrako krožno križišče. V območju križišča se bo izgradila predpriprava za fekalno kanalizacijo za naselja Vinice, Zapotok in Lipovšica.

Občina Sodražica je dala pobudo za ureditev križišča zaradi neustreznih zavijalnih radijev in neprevoznosti z vlčilci na pobudo uporabnikov križišča. Investicijo vodi Direkcija za infrastrukturo, delež občine pa predstavlja fekalna kanalizacija in hišice na avtobusni postaji.

Investicija bo potekala v treh fazah. Najprej se bo izvedel del, ki leži na kraku ceste proti Lipovšici, kjer bodo dela potekala pod popolno zaporo ceste proti Lipovšici. Ko bodo dela v prvi fazi narejena, se bodo pričela izvajati dela na sedanji regionalni cesti v dveh fazah pod polovično zaporo. Prehod čez popolno zaporo bo omogočen ob nedeljah in praznikih za osebnih avtomobile in za šolski avtobus.

Izbrani izvajalec je podjetje Komunalne gradnje d. o. o., odgovorni nadzornik je podjetje DRI upravljanje investicij, d. o. o.

Občina Sodražica vse občane in uporabnike cest prosi za razumevanje.

Kako ravnati z zelenim vrtnim odpadom in kuhinjskimi odpadki?

Skupna občinska uprava občin Ribnica, Loški Potok, Sodražica in Velike Lašče

Foto: arhiv SOU

Prihaja čas, ko je urejanje domačih vrtov, zelenic in sadovnjakov še posebej intenzivno, pri tem opravilu pa nastajajo večje količine zelenega vrtnega odpadka, s katerimi je potrebno pravilno ravnati. Pravila ravnanja in druge pogoje za preprečevanje ali zmanjševanje škodljivih vplivov nastajanja odpadkov in ravnanja z njimi določa Uredba o odpadkih (Uradni list RS, št. 77/22 in 113/23), ki v 10. členu določa, da je treba **z odpadki ravnati tako, da ni ogroženo človekovo zdravje in se ne škodi okolju, kurjenje odpadkov na prostem pa strogo prepoveduje.**

Zeleni vrtni odpad (obrezano vejevje in grmičevje, pokošena trava, rože, odpadno listje, stara zemlja lončnic in podobni biološko razgradljivi odpadki iz vrtov) je biorazgradljiv odpad, ki ga je torej prepovedano kuriti, prav tako ga je prepovedano mešati z drugimi komunalnimi odpadki, zato ga zbiramo popolnoma ločeno.

Najbolje je, da ga kompostiramo na svojem vrtu in si tako pridelamo kompost – organsko gnojilo, s katerim izboljšamo sestavo prsti. S pridelavo domačega komposta vrnemo zemlji koristne snovi, ki smo jih s pridelavo pridelkov odvzeli, hkrati pa zmanjšamo količino odpadkov. Zbrani zeleni vrtni odpad lahko brezplačno oddamo tudi v nadaljnjo predelavo v kompostarno. Izvajalec javne službe v naši občini dopušča tudi možnost, da manjšo količino zelenega vrtnega odpadka prepustite v zbiranje v namenskih zabojnikih za ločeno zbiranje bioloških odpadkov.

Biološko razgradljivi komunalni odpadki, ki nastajajo v gospodinjstvu, so zelenjavni in sadni odpadki, jajčne lupine, kavna usedlina in filter vrečke, pokvarjeni prehranski izdelki, ostanki hrane, papirnati robčki, brisače ipd. Odlagamo jih v namenske zabojnike za biološke odpadke (rjave posode) ali jih hišno kompostiramo. V te rjave zabojnike ne sodijo cigaretni ogorki, kosti, plenice in higienski vložki, mačji pesek, žvečilni gumiji, pluta, maščobe ali odpadno kuhinjsko olje, poginule živali, živalski iztrebki ipd.

Zelo pogosta napaka pri oddaji biološko razgradljivih kuhinjskih odpadkov v za to namenjene zabojnike za ločeno zbiranje komunalnih odpadkov je, da te odpadke doma zbiramo v neprimerni embalaži, ki ni biorazgradljiva, in jih nato skupaj z embalažo prepustimo v rjavo posodo. Biološko razgradljive odpadke je treba zbirati v papirnatih, biorazgradljivih polietilenskih ali biorazgradljivih vrečkah iz koruznega (ali drugega rastlinskega) škroba, ker takšne vrečke pod vplivom toplote in svetlobe stoddostno razpadejo.

Naj za konec poudarimo, da analize kažejo, da je kar 30 % vseh odpadkov biorazgradljivih. V Evropi vsak dan odvržemo za kar 16 olimpijskih bazenov hrane oziroma biološko razgradljivih odpadkov, ki pa v primeru nepravilnega zbiranja ali nepravilnega odlaganja, prav tako kot vsi drugi odpadki, postanejo breme za naše okolje.

Občane zato naprošamo, da ravnajo odgovorno in **bioloških odpadkov iz gospodinjstva in ostankov zelenega odpadka** s svojih vrtov ne odlagajo v naravno okolje in jih ne kurijo, temveč jih pravilno odložijo v za to namenjene zabojnike, jih kompostirajo ali jih brezplačno oddajo v zbirnih centrih.

Norosti Golobove svobode

Jože Tanko, poslanec

Politika in delo vlade Roberta Goloba gresta v napačno smer. Vlada ne rešuje pomembnih vprašanj za gospodarstvo, za mlade, za družine, za zdravstvo, za oskrbo starejših, težave pa se povečujejo še na mnogih drugih področjih. Protesti in stavke se nadaljujejo, stavkajo tudi v organih državne uprave.

Naval ilegalnih migrantov ne pojenja. Že lani je bilo nezakonitih vdorov za več kot 200 % več kot v letu 2022, letos je opazen porast za dodatnih 30 %.

Priliv je že tolikšen, da jih ni več mogoče namestiti v obstoječe centre. Nedavno je vlada mimo občin določila dva

nova centra za ilegalce, na Obrežju in Središču ob Dravi. Logično je, da sta se občini in njuni prebivalci tej vladni odločitvi uprli, saj lahko pričakujejo samo težave, tako kot se to dogaja v Ljubljani ali Postojni. Čeprav vlada in policija prikrivata statistiko, povezano s kaznivimi dejanji in nasiljem ilegalnih migrantov, je delež njihovih kriminalnih dejanj zelo visok.

Veliko k porastu ilegalnih vdorov prispevajo izjave vladnih predstavnikov in dejanja vlade. Odstranitev ograj in varovanja ob meji zagotovo nista ukrepa, s katerima bi otežili nezakonite vdore. Če pa predsednik vlade Golob še izjavi, da se bo problem ilegalnih, torej nezakonitih migracij rešil tako, da bodo postale legalne in da je ena od prioritet vlade integracija ilegalnih migrantov, potem je jasno, da je toleriranje nezakonitih vdorov v državo ena od bistvenih politik vlade. In zato veliko ilegalcev takoj, ko prestopi mejo, poišče policijo, ki jih prepelje v zbirne centre, kjer jih kar najbolje poservisirajo – dobijo posteljo, nova oblačila, redno in za naše razmere nestandarno posebno hrano, žepnino in popolnoma proste izhode, med katerimi počnejo, kar se jim zljubi.

Naj ob tem spomnim, da 308. člen Kazenskega zakonika določa, da je prepovedana nasilna prekoračitev meje ali nezakonit vstop na ozemlje naše države. Za ta kazniva dejanja je predviden zapor od treh mesecev do treh let ali denarna kazen. Iz stališč predsednika vlade Goloba je jasno, da se ta določba ne izvaja, ilegalci niti ne plačujejo kazni niti niso obsojeni na zaporne kazni. Izvaja pa se samo tisti del tega 308. člena, ki se nanaša na tiste, ki ilegalce nezakonito spravljajo čez mejo.

Pred leti (2016) je računsko sodišče, ko je pregledovalo porabo proračunskih sredstev za ilegalne migrante, izračunalo, da stane mesečni strošek za enega ilegalca skoraj 2.000 EUR. Danes so ti stroški samo še višji. Vse to se krije iz davkov, ki nam jih pobira država.

Naj spomnim, da stane oskrba v domu za starejše za zdravstveno najtežje primere ravno tako okoli 2.000 EUR, pri čemer morajo varovanci ali njihovi sorodniki ta znesek pokrivati sami. Če to plačuje kdo drug, se potem obračuna pri zapuščini. Se morda vprašate, zakaj ne bi bilo obratno? Da bi tisti, ki nezakonito vstopijo v našo državo, plačevali za svojo oskrbo, saj bi, če imajo denar, da drago plačujejo posrednike na svoji migrantski poti, morali imeti denar tudi za pokrivanje stroškov v državi, v kateri se pustijo ujeti in da bi stroške za naše starostnike, ki so svojim delom gradili to državo, plačal proračun?

In ali je za naše starostnike, ki se znajdejo v težavah, res najprimernejša rešitev pomoč pri odločitvi za prostovoljno končanje življenja, kar je druga beseda za samomor ali za evtanazijo, o čemer boste na predlog Golobove koalicije odločali na referendumu? Najbrž ne.

Namesto da bi vzpodbujali družinsko življenje, sprejemali ukrepe za dvig rodnosti, ustvarjali davčne, delovne, družinske in bivanjske pogoje za mlade, da bi si tu ustvarili družino, da bi uredili hospic in dolgotrajno oskrbo in druge pomembne zadeve, se vlada ukvarja s tem, kako bi tujcem spregledala kazniva dejanja in jim ponudila kar največje blagostanje in dobro počutje na naš račun.

Ta svoboda, ki jo »fura« Golobova vlada, postaja vse dražja in vse bolj nevarna.

Okrajna volilna komisija Ribnica-Dobrepolje obvešča volivce občine Sodražica, da na volitvah poslancev iz Republike Slovenije v Evropski parlament, ki bodo 9. 6. 2024, lahko glasujejo med 7. in 19. uro na naslednjih voliščih:

A MI GO, d. o. o.

Vinice 8, 1317 Sodražica
(glasujejo volivci naselja: Vince in Male Vinice)

GASILSKI DOM ZAPOTOK

Zapotok 2, 1310 Ribnica
(glasujejo volivci naselja: Zapotok)

PRI JOŽETU LUŠINU

Lipovšica 1, 1317 Sodražica
(glasujejo volivci naselij: Lipovšica, Ravni Dol, Nova Štifta, Travna Gora)

GASILSKI DOM ZAMOSTEC

Zamostec 8 A, 1317 Sodražica
(glasujejo volivci naselij Zamostec, Preska, Sinovica)

OŠ SODRAŽICA

CNO 10, 1317 Sodražica
(glasujejo volivci: Cesta Notranjskega odreda neparne št. 1–45, Hosta, Na pesek, Pot na Krmusnice, Zavrti, Cesta Majde Šilc, Jelovec, Podgorska cesta parne št. 8–32, Trg 25. maja št. 16, 18, 20)

GASILSKI DOM ŽIMARICE

Žimarice 76, 1317 Sodražica
(glasujejo volivci naselja Žimarice)

PRI MIRKU ORAŽMU

Globel 8, 1317 Sodražica
(glasujejo volivci naselja Globel)

PRI MIHAELU ŠEGI

Podklanec 22, 1317 Sodražica
(glasujejo volivci naselij Podklanec, Brlog – del, Kotel in Novi Pot)

TŠD GORA

Petrinci 10 A, 1317 Sodražica
(glasujejo volivci naselij: Kržeti, Kračali, Petrinci, Janeži in Betonovo)

GASILSKI DOM SODRAŽICA

Trg 25. maja 5, 1317 Sodražica
(glasujejo volivci: Cesta Notranjskega odreda parne št. 2–60, Trg 25. maja, Prvomajska cesta, Slemenska cesta, Zavoda, Strmca, Podgorska cesta neparne št. 11–27, Kurirska cesta)

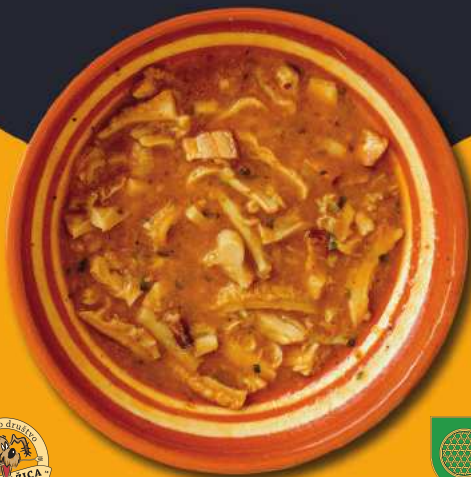
Predčasno glasovanje je možno v **torek, 4. 6. 2024, v sredo, 5. 6. 2024, in v četrtek, 6. 6. 2024, od 7. do 19. ure v prostorih** Upravne enote Ribnica, Gorenjska cesta 9, 1310 Ribnica.

Volivce naprošamo, da so še posebej pozorni na spremembo volišča v Podklanecu: volišče v naselju Podklanec bo pri Mihaelu Šegi, Podklanec 22, 1317 Sodražica.

Vampijada v Sodražici

27. april 2024

s pričetkom ob 9. uri

www.td-sodrazica.si

OBČINA SODRAŽICA

Tekmovanje v kuhanju VAMPOV!

Za zabavo bo poskrbel Ansambel Gaber!

Plan dela TD Sodražica

Petra Marn, tajnica društva

Turistično društvo Sodražica je 7. februarja na rednem občnem zboru potrdilo plan dela društva letošnjega leta. Zadali smo si organizacijo tradicionalnih prireditev in prodajo starega ter nakup novega šotora, s čimer bo vsaj malo olajšano postavljanje in podiranje šotora – brez katerega bi bila glede na nepredvidljive vremenske razmere marsikatera prireditev vprašljiva. 23. marca smo organizirali ogled smučarskih pioletov v Planici, kjer nas je 50 glasnih izletnikov navijalo za naše najboljše skakalce. Aprila bo potekala čistilna akcija, na katero smo povabili vsa društva in zavode ter vse, ki so pripravljeni, da skupaj poskrbimo za naše kraje. Letos se bo že šestič odvijala Vampijada, na kateri se bo pomerilo 16 tekmujočih ekip od blizu in daleč. Lepo vabljeni na okušanje skuhanih jedi, pokušino ocvrtih vampov ter na dobro zabavo, za katero bodo poskrbele tekmujoče ekipe in Ansambel Gaber. Turisti obiskovalcem zagotavljamo, da se spleča priti.

Tudi organizacijski odbor za pripravo Psoglavskih dni 2024 ne počiva, saj se je kolesje tridnevne prireditve zagnalo že v zimskih mesecih. Določen je termin od 28. do 30. junija po znanem planu: s petkovo Psoglavsko nočjo, sobotnim športnim in kulturnim programom ter nedeljskim Tržnim dnevom, na katerem bo nastopil Andrej Šifer s skupino, v popoldanskih urah pa Ansambel Roka Žlindre. Program bo bogat, smo pa vedno odprti za vse predloge, ideje in želje, ki jih lahko posredujete

PSOGLAVSKI DNEVI 2024

SODRAŽICA

28. - 30.

JUNIJ

po e-pošti na: td.sodrazica@gmail.com. Verjamemo, da bo vsak obiskovalec zagotovo našel kaj primernega in obiskal naš največji dogodek. V jesenskem času nameravamo vrniti obisk KTD Puconci in se udeležiti Dödolijade 2024 ter organizirati izlet za člane društva, decembra pa bomo pripravili prižig božičnega ognja.

Plan dela je obsežen, verjamemo pa, da bomo s pomočjo pridnih članov društva in v sodelovanju z ostalimi društvi dosegli zastavljene cilje.

Člani TD v Planici.

Aktivnosti Šedržank

Petra Marn

V petek, 16. februarja, smo se Šedržanke zbrale na delavnici presenečenja. Na mizi so tokrat članice pričakale vse sestavine in pribor za pripravo posebnih – bolj zdravih bombic. Razdeljene v skupine smo si udeležence nabrale sestavine, zamesile in

Izdelava ptičkov na gregorjevo.

Delavnica presenečenja: peka zdravih bombic.

spekle bombice brez moke, kvasa in pecilnega praška. Ko so se ohladile, smo jih tudi pokusile in bile navdušene nad okusom in mehko bo peciva.

Na gregorjevo, 12. marca, smo se dobile na ustvarjalni delavnici. Naši predniki so živeli v sožitju z naravo – med opazovanjem neba so bili prepričani, da se ptički ženijo ravno na ta dan. Šedržanke smo dan svetega Gregorja, papeža in cerkvenega učitelja, znanega tudi kot prinašalca luči, rojenega okoli leta 540 v Rimu, ki je vpeljal nov koledar, ki ga uporabljamo še danes (gregorijanski), obeležile z izdelovanjem ptičkov iz volne. Simbol ptice je priljubljen po celem svetu, saj so te povezava med nebom in zemljo ter prinašajo pozitivna sporočila. Poleg tega predstavljajo svobodo, lahkotnost in eleganco. Njihova prisotnost prinaša občutek spokojnosti in povezanosti z naravo, obenem pa simbolizira tudi ljubezen do življenja in neskončno možnosti razvoja in rasti. Po delavnici Šedržanke nismo pozabile niti na praznovanje dneva žena in smo srečanje zaključile v smehu in ob picah, s katerimi nas je pogostilo Turistično društvo, za kar se jim najlepše zahvaljujemo.

V tem mesecu se bomo udeležile čistilne akcije, 27. 4. pa lepo povabljeni, da nas obiščete na Vampijadi ter pokusite specialiteto – ocvrte vampe. Zagotavljamo vam še, da se boste lahko posladkali tudi s sladkimi dobrotami.

Zadovoljne, da je peka uspela.

Ljudska obramba

Del priprav in dogajanja v letu 1991 (2. del)

V dogodkih sodeloval in l. 1992 tudi zapisal: Borut Kozina

Od **1. 6. 1991** naprej se je nadaljevalo dežurstvo na Oddelku za ljudsko obrambo Ribnica tako, da so delavci dežurali v delovnem času po eden do 21. ure. Po 21. uri sta dežurala dva obveznika enote za zveze – eden, ki je obvladal kriptozščito (tudi referent za zveze), in še en obveznik. Vhodna vrata stavbe smo zaklepali in hkrati kontrolirali obiskovalce poslopja občinske stavbe, kjer se je nahajal OLO. V bližnji sosednji stavbi je bil Občinski štab (OŠTO) z dežurnim in tudi s svojim zavarovanjem. Z OŠTO smo imeli direktno radijsko in telefonsko zvezo.

Za dežurne v izmeni smo podelili pištole M/57 in nekaj streliva (po 2 BK).

Kasneje smo si dežurstvo organizirali tako, da so bili dosegljivi doma in na doseg, če bi bilo to potrebno. Ostali usposobljeni obvezniki so nadaljevali z dežurstvom v izmenah.

V tem času se na OLO ni dogajalo kaj pretresljivega, razen izmenjav zaprtih in odprtih sporočil med Republiškim sekretariatom za ljudsko obrambo, Pokrajinskim odborom Novo mesto, Občinskim štabom za teritorialno obrambo Ribnica, Izvršnim svetom Občine Ribnica, Postajo milice Ribnica in Oddelkom za ljudsko obrambo Ribnica.

Tako stanje (dežurstvo) je trajalo do **23. 6. 1991 do 21.00**, ko smo prejeli **zaprt** sporočilo. V depeši, ki jo je podpisal republiški sekretar za ljudsko obrambo Janez Janša, je bilo sporočeno, da se takoj mobilizira 50 % Občinske enote za zveze in odide na varnejšo lokacijo.

Ko je po teleksu prišla zaprta depeša št. 43, je bil poleg prisoten tudi načelnik OLO Jože Polovič in ko se je seznanil z vsebino, me je zadalžil, da takoj pokličem predsednika Izvršnega sveta Ribnica Janeza Henigmana, da se takoj udeleži sestanka na Oddelku za ljudsko obrambo.

Henigman je prišel na sestanek na OLO ob 21.30 in po pogovoru z načelnikom Polovičem poklical načelnika Oddelka za notranje zadeve Ribnica Staneta Kromarja. Poleg tega je predlagal, da se Občinska enota za zveze Ribnica stacionira v lovski dom Dolenja vas in Kromarju naročil, da preskrbi ključ doma, ki jih je imel gospodar lovske družine Dolenja vas Mirko Oražem. Tako se je tudi zgodilo.

Medtem se je na Oddelku za ljudsko obrambo Ribnica že izvajala mobilizacija 50 % Občinske enote za zveze. Enota do tistega trenutka v svojih dokumentih za varnejšo lokacijo ni imela predvidenega lovskega doma v Dolenji vasi.

Po prihodu Mirka Oražma sva se odpeljala v lovski dom in popisala inventar lovske družine v domu, v etaži oziroma prostoru, ki jih naj bi uporabljal mobilizirani del enote za zveze in podpisal sem reverz o prevzemu prostorov in opreme.

Medtem so se na OLO že zbrali vpoklicani vojaški obvezniki, prišel je tudi šofer Stane Krajec s kombijem. Ves čas mobilizacije in vojnih razmer (do 18. 7. 1991) smo imeli na razpolago še občinsko osebno vozilo LADA karavan.

Pripravili smo materialno-tehnična in intendatska sredstva ter orožje AP 7.62 AB2, tudi MP-40 9 mm in PI M/57 s strelivom in se odpeljali na nam varnejšo lokacijo.

Alojz Lovšin Zotlar, enota za zveze, 26. 6. 1991

24. 6. 1991 ob 3.00 je bilo mobilizirane 50 % Občinske enote za zveze Ribnica, ki je bila že pripravljena za svoje določene naloge na varnejši vojni lokaciji v lovskem domu lovske družine Dolenja vas. Takoj po prihodu smo se dogovorili o možnosti prehrane iz bližnje DO Inles Dolenja vas. Predsednik Izvršnega sveta Janez Henigman je to takoj odobril.

Bivanje in delo na rezervni lokaciji smo si pripravili tako, da se navzven ni opazilo več življenja, kot je bilo to običajno dnevno primerno za lokacijo.

Na lokaciji je bilo prisotnih tudi nekaj osebnih vozil obveznikov, ki smo jih prikrili v dolinico, nedaleč za stavbo lovskega doma.

Osebna vozila ni bilo mogoče opaziti, če nisi slučajno prišel direktno v dolino oziroma na 15 m z vrhne strani hribočka.

Fizično zunanje straže nismo postavili, ker smo morali delovati prikrito, pač pa so dnevno dežurali po trije obvezniki, ponoči pa dva, tako da so imeli pregled po zunanjem prostoru in v primeru, da se kdo približa stavbi, bi me takoj obvestili, ker sem bil z enoto prisoten v lovskem domu.

Ker smo imeli s seboj štiri radijske postaje UKV TR-40, eno radijsko postajo PRC-450/4 in KV radijsko postajo ATLAS-350, smo prikrito postavili štiri antenske stolpe z GP antenami ter KV žično anteno. Tako smo lahko spremljali šest različnih kanalov. Najbolj nam je ostalo v spominu spremljanje dogodkov po radijski postaji, npr. letalski napad na Brnik. Stalno smo imeli priklopljen tudi teleprinter za sprejem ali oddajo pisemnih sporočil.

Z orožjem – pištolami M/57 7.62 sem zadalžil poveljnike oddelkov in šifrerje. Avtomatske puške 7.62 AB2 in avtomate MP-40 9 mm smo imeli pripravljene na dveh večjih gostilniških mizah v sprejemnem prostoru, večji sobi, kjer smo v glavnem bivali, (počivali in spali). Pri in v orožju na mizi je bil pripravljen del streliva, ki bi bil hipoma uporaben, če bi bilo to potrebno.

Okna smo imeli zastrta oziroma so bila polkna spuščena 24 ur dnevno. V prostoru smo se pogovarjali polglasno ali tudi šepetaje, tudi zato da smo lažje spremljali dogajanja preko radijskih zvez.

S sabo smo imeli prenosni črno-beli televizor, da smo bili v glavnem na tekočem, kaj se dogaja po Sloveniji (napad na pisto Brnik).

Od delovnih dokumentov smo imeli na mizi samo načrt dela postaje za zvezo in seznam prisotnih ter razpored obveznosti

obveznikov na lokaciji v lovskem domu.

Če bi nenapovedano nekdo v uniformi JLA prišel na obisk, naj bi vse izgledalo tako, kot da se dogaja resna vaja obveznikov občinske enote za zveze.

Naslednji dan smo trije obvezniki določen del materialno-tehničnih sredstev prepeljali v bližnjo vas Blate k mojemu znanцу in nekdanjemu rezervistu enote za zveze pri OŠTO Ribnica (kjer sem bil nekoč komandir oddelka za zveze).

Na tretji lokaciji, 11 km zahodno od lovskega doma Dolenja vas nad vasjo Kot smo si pripravili možnost nove nastanitve v primeru potrebe. Pri lastnici stanovanjske hiše nad Kotom (pri kamnolomu) smo si v stari hiši in dveh garažah rezervirali tri oz. štiri prostore. Napravili (izkopal) smo si tudi svoj zunanji leseni WC.

Preverili smo vse možne gozdne poti, izhoda v sili iz kamnoloma Kot proti Danam, gozdno pot iz Ravnega Dola proti Novi Štifti. V Ravnem Dolu smo trije obvezniki predvideli stavbe, ki bi jih uporabili v primeru umika iz lovskega doma in bi jih lahko uporabili tudi za druge potrebe, česar pa nam ni bilo treba storiti.

Hkrati smo s teh pomožnih in na novo predvidenih lokacij preverili UKV radijsko zvezo z upravno postajo Dolenjske pokrajine, vendar zveza ni bila povsod dobra.

Preizkusili smo radijsko zvezo z enotama zvez Kočevje in Trebnje, ki pa je bila zelo dobra.

Ko sva po dveh dneh s komandirjem kurirskega oddelka v naši enoti Jožetom Klunom ponovno prišla v Blate, kjer sva nameravala spraviti še nekatera sredstva, si je gospodar premislil in ni dovolil sredstev pustiti pri njem. Ker se je lastnik, moj znanec, zbal za to naše skrivališče pri njem, da ne bi imel kakšne težave, če bi kdo delal kakšno preiskavo, smo MTS odpeljali nazaj na začasno varnejšo lokacijo v lovski dom Dolenja vas.

V tem času smo **26. 6. 1991** aktivirali štiričlansko ekipo iz Občinske enote za opazovanje in obveščanje C-1516 Ribnica oziroma ekipo Vizuelne opazovalnice Ribnica, ki pa je bila kmalu po nastavitvi (naslednji dan) na rezervni lokaciji pri zaselku Selan prestavljena na ekipo VOp za novo lokacijo na Stene nad Zadoljem. Člani te enote niso bili oboroženi (sta pa bila med njimi lovca) in imeli so nalogo kontrole oz. opazovanja vidnega polja Ribniške doline in vse spremembe javljati v center za obveščanje Dolenjske pokrajine v Novo mesto ali v Ljubljano, kar smo spremljali v Občinski enoti za zveze LO-7758 v LD Dolenja vas. Z ekipo vizualne opazovalnice na Stenah je imela enota za zveze v lovskem domu stalno pripravljeno radijsko zvezo še na drugem kanalu. Na varnejšo lokacijo smo za na kape prejeli novo slovensko oznako in zamenjali smo dosedanje zvezde JA.

Opazovalci so se dnevno v večernih urah vračali v dolino na pozno večerjo na lokaciji enote za zveze v lovskem domu, zgodaj zjutraj pa so odšli nazaj na lokacijo na Stene (1120 m nv).

Opazovalci so bili zadolženi za dva daljnogleda, kazalec smeri leta letal, radijski postaji – za javljanje v lovski dom na enem kanalu, za Pokrajinski center za obveščanje Novo mesto na drugem kanalu, topografski karti 1 : 100 000, 1 : 50 000 in specialko 1 : 25 000 ter tajno tablico kodiranih signalov, s katero so opazovalci smeli komunicirati, in še nekaj drugih predmetov za lažje delo na rezervni lokaciji (večji rezervni akumulator za RP in lovec je imel s seboj svojo puško). Za celodnevno odsotnost (do pozne večerje) so imeli s seboj suho hrano in večjo plastenko vode ter vozilo za prevoz.

Naša Zadruga

Gregor Pirc

Zadruga je združba, ki pospešuje gospodarske in družbene koristi svojih članov. Zadruga In situ je pisan mozaik, ki ga oblikujejo vsi naši zadržniki. Vsem nam je skupno veselje in skrb za ohranitev lesne panoge in lesenih izdelkov. Pričetek poslovnega leta je za Zadrugo precej administrativno razgibano obdobje. Poleg zaključka finančnih poročil so se z namenom preverjanja in potrjevanja prihodnjih aktivnosti sestali nadzorni in upravni odbor ter občni zbor Zadruga.

Preteklo leto bi lahko ocenil kot pozitivno. Po nekajletnih izgubah smo uspeli poslovno leto zaključiti z višjim prometom in z majhnim, a spodbudnim dobičkom. V splošnem smo imeli na poslovni strani kar nekaj organizacijskih težav, ki so predstavljale veliko prepreko pri želeni poslovni širitvi.

Na trgu je uspešnim podjetjem skupna visoka proizvodna sposobnost in trdna oz. razvejana prodajna mreža. Vse to znajo nadgraditi z dodano vrednostjo, ki nastane kot rezultat razvojne naravnosti in prave nišne usmerjenosti produktov na trgu. Do sedaj smo pokazali, da lahko kot Zadruga obetamo veliko v razvojnem pogledu. Tukaj znamo biti močni kot posamezniki, skupina ali kot aktiven člen širšega tima. Zaradi različne proizvodne usmerjenosti zadržnikov pa je kar nekaj težav v oblikovanju prave proizvodne skupnosti. Tako smo pri poslovnih temeljih, ki se nanašajo na proizvodnjo in posledično tudi prodajo, še precej šibki. A odpirajo se nam rešitve in priložnosti, ki so v izziv v prihodnjem obdobju.

Smo pa bili tako bolj prodorno družbeno aktivni. Razstavljali smo na sejnih, se izpostavljali na srečanjih in širili svoj glas na temo rokodelske dejavnosti. Izkoristimo vsako priložnost, da se lahko pojavimo, v široko paleto aktivnosti si prizadevamo vključiti čim širši nabor zadržniških interesov. Izzive in priložnosti bomo iskali tudi na področju rokodelske dejavnosti. Kot eden od deležnikov podporne okolja za razvoj in ohranitev rokodelstva smo v pričakovanju vsebinskih razpisnih pogojev. Upam, da bomo uspeli poiskati svoj prostor in odtrgati del pogače, ki bo namenjen za razvoj rokodelstva, tako za Zadrugo kot za posameznega člana naše zadruga.

V času Tržnega dne bomo ponovno gostili razstavo Čar lesa. Razstava se je izkazala kot zanimiva popestritev sejemskega dogajanja. Idejni vodja in gonilna sila Čara lesa, prof. dr. Franc Pohleven, je izvedeno razstavo označil kot vzorčni primer organizacije in Sodražico daje za zgled organizatorjem širom Slovenije. Velik del tega je moč pripisati pripravljenosti Občine in osnovne šole na sodelovanje, aktivnemu udejstvovanju članov društva upokojencev in občutku za estetiko, ki ga je dodala domačinka arhitektka Ylenia Zobec Mihelič.

VABILO

Pred nami je zanimivo in izzivov polno poslovno leto. Če se kdo vidi, da bi s svojim znanjem in sposobnostmi lahko prispeval k boljši proizvodni ali prodajni uspešnosti Zadruga, ga lepo vabim, da se javi. Tako bomo lahko enostavno in bolj natančno orisali možnosti skupnega sodelovanja in dogajanja v naši zadrugi.

Gregor Pirc
041369704
gregor.pirc@in-situ.si

»Teško rečemo, da bo drugo leto boljše. Ne bo.«

S profesorico Mojco Vesel o skrbi za okolje

Nina Pirc Vovčko
Foto: osebni arhiv

April je mesec, posvečen skrbi za okolje, zato smo želeli temo izpostaviti tudi v tokratnem Suhorobarju. Na pogovor smo povabili profesorico naravoslovnih predmetov na OŠ Sodražica Mojco Vesel, ki se je vabilu z veseljem odzvala. Spregovorili sva o naravi, skrbi za okolje, generacijah, ki prihajajo za nami, ter o tem, kako zaskrbljujoča je v resnici prihodnost našega planeta. Vabljeni k branju. Mojca je kompetentna sogovornica, od katere se lahko veliko naučimo. Ker se poznavam, jo v intervjuju tikam.

V osnovni šoli poučuješ kemijo, fiziko, naravoslovje ... Lahko na kratko predstaviš svojo poklicno pot?

Po končani osnovni šoli sem nadaljevala šolanje na kočevski gimnaziji, naravoslovno-matematična smer, nato na pedagoški fakulteti smer kemija in fizika. Ker sem dobila službo na sodraški šoli, kjer je ur kemije in fizike premalo, sem se ob službovanju ponovno vpisala na pedagoško fakulteto in doštudirala še smer biologija. Trenutno poučujem kemijo, fiziko in naravoslovje, vrsto let sem poučevala tudi biologijo.

Te je narava zanimala že od mladih let?

Jaz sem še iz časov, ko smo otroštvo vsi otroci preživljali zunaj, okrog hiše, v gozdu, ob bližnjem potoku. Iz vrbove veje so nam odrasli naredili piščalke, iz borovega lubja sva z bratom izdelovala čolnice, iz rogoza puščice za lok. V bližnjem potoku smo opazovali žabji mrest in brez učenja osvojili razvoj žab preko paglavcev do žabe. Z družino smo v gozd hodili nabirat gobe, borovnice, maline in zdravilne rastline – amiko, glog, smrekove vršičke. Sosedov stric naju je z bratom vsako nedeljo dopoldne povabil na potep po gozdu. Pripovedoval nama je različne zgodbe in naju hkrati naučil veliko o drevesih, živalih in lesu. Drugi sosed je bil lovec, tako da sem iz prve vrste občudovala trofeje srnjakov, nagačene lisice, ptice ujede in tudi medveda. Jeseni je bilo čisto normalno, da sem jedla pečene polhe brez predsodkov.

Kakšen se ti zdi odnos današnjih otrok do narave?

Otroci imajo prirojen pozitiven odnos do narave. Že šestmesečni otrok se umiri, ko ga v vozičku postavimo pod drevo in opazuje gibanje listov, posluša ptičje petje. Pri enem letu znajo oponašati večino domačih živali. Majhni otroci bi bili najraje na kmetiji, kjer se prosto sprehajajo kokoši, radi opazujejo ovce, krave, konje, želijo jih božati. Radi opazujejo potok, mečejo kamne vanj, uživajo v živalskem vrtu. Osnovnošolcem je narava še vedno blizu, a časa ni več toliko, v popoldanskem času obiskujejo druge dejavnosti in žal so jim vse prepogosto na dosegu roke elektronske naprave, ki jim odvzamejo ves prosti čas.

Namesto da bi šli ven, so pred ekrani, kajne?

Tako je. Otroke bo digitalizacija na dolgi rok uničila. Impulzi, ki jih prejmejo iz narave in domačega okolja, jim niso več dovolj, potrebujejo vedno več animacije. Mislim sicer, da je pri nas situacija še dokaj v redu, veliko večji problem je v mestih. Vedno pa je na nas, starših, da omejimo uporabo, postavljamo meje. Naj bo pet minut res pet minut. A teorija je eno, praksa drugo.

Kot profesorica skušaš ljubezen do narave gotovo prenesti na nove generacije.

Pri poučevanju naravoslovnih predmetov seveda obravnavamo učno snov, ki sledi predpisanemu učnemu načrtu. Poskrbim pa tudi, da lahko učenci delijo svoje izkušnje z živalmi tudi s sošolci – eni veliko vedo o domačih živalih, drugi poznajo veliko rib, školjke, polže in druge morske živali, ker veliko časa preživijo na morju, tretji s staro mamo nabirajo zdravilne rastline, spet drugi pridobivajo znanje v TV-oddajah in radi povedo, katera kača je najbolj strupena, katera žival je najhitrejša, nekateri pa postavljajo vprašanja, na katera skušam odgovoriti.

Najbrž govorite tudi o onesnaževanju okolja?

Na učence želim prenesti tudi zavest o pomembnosti ohranjanja okolja, zato večkrat učno snov povežem s konkretnimi primeri iz domačega življenjskega okolja, s problemi onesnaževanja naše Zemlje ne le z materialnimi odpadki, pač pa tudi onesnaževanje tal, vode in zraka. Želim jih opozarjati tudi na svetlobno, zvočno in elektromagnetno onesnaževanje. Trudim se, da bi učenci postali aktivni naravoslovni državljani, ki prevzemajo odgovornost za lastna dejanja, pozitiven odnos do sebe, do drugih in do sveta. Želim si, da bi posodobljen učni načrt vseboval več takšnih vsebin.

Kako sama gledaš na situacijo v svetu? Veliko se govori o globalnem segrevanju, priča smo vremenskim ujmam, gore smeti rastejo v nebo ...

Zavedam se globalnega segrevanja in podnebnih sprememb.

Kdor si še vedno zatiska oči in govori o teorijah zarote, nima prav. Posledice dogajanja se v Sloveniji še hitreje odražajo, kot je povprečje v svetu. Spomnimo se lanskih poplav, vsakoletnih neviht s točo, poletij z dolgimi sušnimi obdobji, spomladi prezgodnje cvetenje sadnega drevja, ki mu sledijo pozebe. Triglavski ledenik je pred stotimi leti pokrival 200 hektarov, danes pa le še 0,2 ha. Težko rečemo, da bo drugo leto boljše. Ne bo.

Zdi se mi, da me kot mamó še bolj skrbi, kakšen planet bomo zapustili svojim otrokom in vnukom. So napovedi za prihodnost res tako črne?

Takšna pot, kot je današnja, ni prava za naprej. Potrebujemo globalno reorganizacijo naše družbe. Velik problem je globalno segrevanje, na leto proizvedemo več kot 50 milijonov ton toplogrednih plinov. Leto 2023 je na svetovni ravni najtoplejše v zgodovini spremljanja meritev za +1,48 °C, Slovenija pa se segreva še dvakrat hitreje od svetovnega povprečja. Drugi problem je, da se človek kot vrsta obnaša, kot da ta planet in naravni viri služijo le njemu. 60 % vseh ekosistemov je že degradiranih ali prekomerno izkoriščenih, v EU celo 81 %. Posledično je vse več izumiranja vrst, vsako leto izumre več kot 25 000 rastlinskih in živalskih vrst. Današnje izumiranje je 1000-krat hitrejše od naravnega. Zavzemati se moramo za omejitve in odpravo tehnologij, ki prinašajo nesprejemljiva tveganja za prihodnje generacije – težke kovine, nevarne in obstojne kemikalije, hormonski motilci, visoko radioaktivni odpadki in seveda je treba zmanjšati proizvodnjo in uporabo plastike.

Kaj lahko kot posamezniki naredimo za okolje – čimbolj konkretno?

Iz teorije moramo preiti v prakso. Vsi vemo, kaj je prav in kaj narobe, a realizacija je slaba. Udobnemu življenju se tako težko odpovemo, a moramo narediti prvi korak iz cone udobja. Pri materialnih dobrinah se zavzemajmo za dovolj namesto za še več, saj tudi raziskave kažejo, da sreča ne raste skupaj z rastjo premoženja. Dobra ideja, ki sem jo zasledila v večjih mestih, je bazar rabljenih oblačil in igrač, na katerem bi lahko sodelovali tako odrasli kot otroci in bi bila izvedljiva tudi pri nas.

Ob nakupovanju živil me običajno zmrzi ob pogledu na vsó plastično embalažo, v katero so ovita. Obstaja kakšna rešitev? Je odgovornost glede embalaže na potrošniku ali na proizvajalcu?

Odgovornost morata prevzeti obe strani. Proizvajalci se sicer morajo držati standardov, a bi jih bilo smiselno spremeniti v prid zmanjševanja plastike oziroma jo nadomestiti z biorazgradljivo embalažo. Potrošniki lahko poskrbimo, da imamo s seboj nakupovalno košaro, v torbici vedno kakšno trajnostno vrečko. Sama za nakup sadja in zelenjave vedno uporabim svojo košaro. V okolju opazim ogromno odvrženih plastenk in druge embalaže. Namesto, da kupimo pijačo v trgovini, jo vzemimo od doma, izberimo embalažo za večkratno uporabo.

Je po tvojem brez odločnih političnih odločitev na državni, evropski in svetovni ravni zaustavitev globalnega segrevanja sploh mogoča?

Menim, da ni mogoča. Nujno je opredeliti zgornje meje rabe naravnih virov in obremenjevanja okolja. Zakonodaja mora poskrbeti za odrasno gospodarstvo, ki stremi k trajnostnemu razvoju in izboljšanju kakovosti življenja, namesto zgolj k rasti BDP. Odrasno gospodarstvo upošteva tudi socialne in okoljske vidike, kar pomeni, da so dobrine namenjene vsem in proizvedene z mislijo na okolje.

Prebivalci naše občine smo obdani s prekrasno naravo. Znamo zanjo primerno skrbeti? Potoki so že precej onesnaženi, brez rib, ob gozdnih poteh so smeti ...

Res je, povečano onesnaževanje se kaže tudi v naši občini. V potokih je po mojem mnenju manj rib zaradi prekomernega gnojenja in zmanjšani povprečni količini vode. Turistično društvo vsako leto organizira čistilno akcijo. Nabere se ogromno smeti, pobranih ob cestah in potokih. To so odvrženi odpadki voznikov, verjetno tudi prebivalcev naše občine. Še vedno se najdejo odvržene smeti občanov, ki ne vem zakaj ne izkoristijo letnega brezplačnega odvoza odpadkov s strani komunale. Menim, da je vsak odrasel, ki se akcije udeleži in s seboj tudi pripelje svoje otroke, več kot odličen zgled. Nekdo, ki bo sam pobiral smeti celo dopoldne, svojih gotovo ne bo odlagal v okolje. Sodražica ima sicer nadpovprečno kakovost bivalnega in naravnega okolja v primerjavi z ostalim svetom, zato lahko ostajamo pozitivni.

Najbrž je tudi pridelava zelenjave na domačem vrtu toplo priporočljiva z vidika skrbi za naravo?

O ja, še kako priporočljiva. Vsak, ki ima to možnost, naj jo izkoristi. Vrtnarjenje omogoča, da pridelamo lastno zelenjavo, ki je okusnejša, z več hranili, poleg tega je cenovno ugodnejša. Vrtnarjenje je odličen način telesne aktivnosti, saj vključuje gibanje, sejanje, okopavanje, kar krepi mišice. Med delom se osredotočimo na naravo in opravila, kar zmanjšuje raven stresa. Z vrtnarjenjem občutimo zadovoljstvo, ko opazujemo rast rastlin in obiramo pridelke, manj je tudi embalaže, ki bi po nakupu romala v smeti.

Imaš za Sodražane kakšno misel zvezi z varovanjem okolja?

Človek je samo ena od mnogih vrst na planetu. Samo domišljamo si, da smo nekaj več. Jemljemo, nazaj pa ne dajemo ničesar. Razmislimo o besedah dr. Jane Goodall, priznane britanske zoologinje, primatologinje in ekologinje: *Le če bomo razumeli, nam bo zares mar in bomo kaj ukrenili ter preidimo iz besed v prakso.*

KAKO POSKRIBIMO ZA OKOLJE?

- Namesto z avtomobilom pojedimo nekaj kilometrov s kolesom.
- Otroke naučimo, da gredo na popoldanske aktivnosti s kolesom.
- Dogovorimo se za skupne vožnje v službo in na popoldanske aktivnosti.
- Pogosteje uporabimo javni promet, do Ljubljane pojedimo z vlakom.
- Poskrbimo za recikliranje materialov.
- Poskrbimo za izmenjavo oblačil ne samo za otroke, tudi med odraslimi.
- Poskrbimo za ponovno uporabo naprav, strojev.
- Potrudimo se, da varčujemo z vodo pri pomivanju in tuširanju, vrt zalivajmo z deževnico.
- V stanovanju poskrbimo, da bo temperatura 22 °C in ne več.

Ohranjanje risov preko projekta Life Lynx

Mojca Vesel

Evrazijski ris tudi v Občini Sodražica

Ris je največja evropska mačka. V Sloveniji je pred leti že izumrl, zato so na našem ozemlju leta 1973 uspešno naselili šest risov, vendar je zaradi majhne raznolikosti dednega materiala prihajalo do križanja v sorodu. Številčnost risov se je zato začela zmanjševati. Projekt Life Lynx se je začel pred šestimi leti, ko je bilo le še okrog 20 odraslih risov, z namenom, da bi osvežili dedni material in tako preprečili ponovno izumrtje. V tem času so v Slovenijo in na Hrvaško doselili skupaj 18 karpatskih risov. Prvič so doselili pet risov tudi v slovenske Alpe, kjer risov prej ni bilo, z željo, da bi prihajalo do naravnega pretoka dednega materiala med dinarsko populacijo, ki sega tudi na Hrvaško, in preko slovenskih Alp do alpske populacije risov v Italiji in Švici. Danes lahko poročamo o pozitivnih rezultatih, v Sloveniji je okrog 50 odraslih risov, 10 v slovenskih Alpah in 40 v dinarski populaciji. Zabeležili smo 30 mladičev doseljenih risov.

V projekt Life Lynx smo bili povabljeni tudi učitelji naravoslovnih predmetov, saj imamo priložnost, da prenesemo svoje znanje ter pozitiven odnos do narave in ohranjanja živalskih vrst na mlade rodove. Čez desetletja se bodo verjetno zato znali odločati v prid ohranjanja te čudovite mačke in tudi drugih vrst.

Učenci naše šole so bili povabljeni, da tretjemu doseljenemu risu izberejo ime. Navdušeno so pošiljali svoje predloge. Komisija se je odločila za ime Boris. Učenci so bili nagrajeni z ogledom Borisa v obori v Loškem Potoku, ko se je prilagajal našemu okolju. Za dobrodošlico so mu učenci narisali ogromno slik. Po izpustitvi smo z veseljem spremljali podatke o njegovem nahajanju, malce manj smo bili navdušeni, ko smo izvedeli, da je po odhodu na Hrvaško tam tudi našel svoj teritorij. Učence tudi sicer obveščam o gibanju ostalih risov in njihovih potomcih. Pred kratkim smo si ogledali prikupno risanko, ki prikazuje zanimivo življenje risje družine.

Po novem v Kostanjevem parku stoji informacijska tabla o telesnih značilnostih risa in njegovem življenjskem prostoru. Namenjena je tako učencem kot naključnim obiskovalcem parka.

O PROJEKTU LIFE LYNX

Ime: Reševanje risa v Dinaridi in juževrhovskih Alpah pred izumrtjem

Akronim in referenca: LIFE Lynx, LIFE18 NAT/2018/0634

Časovni okvir: 1/7/2017 – 31/3/2024

Skladno finančnega mehanizma Evropske unije LIFE.

ABOUT THE LIFE LYNX PROJECT

Name: Preventing the extinction of the Dinaric-EE Alpine lynx population through reinforcement and long-term conservation

Acronym and Reference: LIFE Lynx, LIFE18 NAT/2018/0634

Time Frame: 1/7/2017 – 31/3/2024

With the contribution of the LIFE financial instrument of the European Community.

OBČINA
SODRAŽICA

Po novem v Kostanjevem parku stoji informacijska tabla o risu.

Mamica je kakor zarja ...

Klavdija Janež in Teja Pintar

Foto: Neža Lesar

V torek, 26. 3. 2024, so učenci 1. a in 1. b razreda svoje starše presenetili s prekrasno prireditvijo ob materinskem dnevu. Nekaj minut pred 17. uro smo se zbrali v šolski telovadnici, kjer smo opravili še zadnjo vajo pred nastopom. Zbralo se je veliko število staršev in sorojencev, med občinstvom je bila tudi kakšna babica prvošolcev. Prireditev sta povezovala učenca Andraž in Tisa, ki sta prebrala nekaj uvodnih misli.

Prvošolci so začeli z deklamacijami o mamicah in očkih, zaigrali dramsko igro Pod medvedovim dežnikom, zaplesali ob spremljavi pesmi Čokolada, predstavili pa so se tudi z angleško pesmijo. Poleg tega so resno razmišljali o tem, kaj bodo poslali, ko bodo veliki. Gledalci so se lahko nasmejali ob njihovih hudomušnih izjavah. Na violini se jim je pridružila četrtošolka Vita, na flavti učiteljica Neža, na klavirju pa je učence prepevalnice spremljal nekdanji učenec naše šole Lovro Kljun.

Prireditev smo zaključili s pesmijo Mamica je kakor zarja, ki je marsikateremu staršu na obraz zvalila kakšno solzo. Preden smo se poslovili, je mamice čakalo še eno presenečenje. Pri pouku likovne umetnosti so prvošolci s pomočjo učiteljic izdelali unikaten nakit – par uhanov, prstan in ogrlico, ki so jim ga podarili.

Praznovanje pusta

Tadeja Topolnik, pomočnica ravnateljice

Foto: arhiv vrtca

Letošnji pust smo v Enoti vrtca pri OŠ dr. Ivana Prijatelja Sodražica praznovali kar dva dni. V ponedeljek pred pustnim torkom, 12. 2., je otroke našega vrtca zabaval in animiral klovn in čarodej Jaka. Presenetil nas je tako z odličnim smislom za humor, s spretnostjo, s katero je pričaral tudi drobna darila za otroke, kot tudi z imenitno vožnjo po enem kolesu. Otroci so se med predstavo večkrat glasno nasmejali njegovim šalam ter se od njega poslovili z bučnim aplavzom.

V torek, 13. 2., smo praznovali pust. Otroci so prišli v vrtec našemljeni v različne maske in se v spremstvu vzgojiteljic, kot je že tradicionalno, v sprevodu podali po Sodražici, kjer so jih sokrajani bogato obdarili s sladkimi dobrotami. V nadaljevanju smo na modni pisti športne dvorane lahko občudovali: princeske, spidermane, čaravnice, gusarje, pike nogavičke, zmaje, gasilce ... Sledil je živžav in pustno rajanje, na katerem so zaplesali tudi naši najmlajši.

Kulturni dogodki so se letos odvijali tudi v marcu. Kolektiv vrtca se zahvaljuje, ker so se lahko otroci iz dveh najstarejših skupin, to so Levčki in Slončki, v marcu udeležili dveh prireditev, ki sta potekali v šoli. Najprej smo si ogledali gledališke predstave na srečanju gledaliških skupin, ki je potekalo 20. 3., nato smo 26. 3. prisluhnili koncertu otrok iz Glasbene šole Ribnica. Na koncertu smo slišali kar pet različnih orkestrov (godalnega, pihalnega, kitarskega, citrarsko-tamburaškega in harmonikaškega).

Predmet meseca

Vasja Zidar, kustosinja dokumentalistka, Muzej Ribnica

Foto: Jernej Marinč

Pinja je tradicionalni pripomoček, ki se je nekoč uporabljal za izdelavo masla. Sestavni del pinje sta tudi pokrov in žvrkalo. Vanjo se je nalila sladka smetana, nato pa se je smetano stepalo z žvrkalom, dokler se nista ločila maščoba in pinjenec. Maščoba se je združila v surovo maslo, medtem ko se je pinjenec ločil kot stranski produkt.

Pinje so danes nadomestili električni mešalniki. Mlajše generacije, ki obiščejo Muzej Ribnica, pinje pogosto več ne prepoznajo, če pa jo, povedo, da se vanjo nalije mleko in nato stepa, da dobimo maslo. Podatek, da maslo nastane iz sladke smetane, je za otroke največkrat nov. Vse tri pinje na fotografijah so iz Zbirke Muzeja Ribnica.

Pinja iz žgane gline, rumeno loščena z lesenim žvrkalom. Narejena je bila okoli leta 1935 in leta 1961 odkupljena od lončarja Franca Pogorelca iz Dolenje vasi.

Pinja iz jelovega lesa z ročajem in s tremi kovinskimi obroči. Pinja je bila leta 1961 kot nova odkupljena od posodarja Antona Kožarja iz Žimaric.

Pinja iz jelovega lesa s tremi kovinskimi obroči. Narejena je bila okoli leta 1900, leta 1961 jo je našemu muzeju podarila Angela Ogrinc iz Brež.

Novice iz knjižnice

Nežka Klavžar

Foto: Freepik

Knjižni izziv – še zadnje priložnosti za lepo nagrado

Mladi bralci! Šolskim letom se izteka tudi naš knjižni kviz – Knjižni izziv. Za kaj gre? To je mesečni kviz, ki traja od oktobra do maja, k sodelovanju pa ste vabljeni vsi osnovnošolci. Vsak mesec objavimo eno vprašanje za vsak razred. Kako sodelovati? Obiščite našo spletno stran in poiščite podstran »Otroci«, kjer so objavljena vprašanja. Spremljajte nas na Facebooku in Instagramu, kjer prav tako objavljamo povezave do kviza ali pa kviz rešite v svoji domači knjižnici in izpolnjene lističe oddajte v kartonsko škatlo v otroškem kotičku.

Po poteku kviza za vsak razred izžrebamo nagrajenca, ki prejme lepo nagrado. Držimo pesti, da boš prav ti med izžrebanci! Povabi svoje prijatelje, družino in sošolce, da se pridružijo tej zabavni literarni pustolovščini.

Nova sezona bralne akcije za odrasle

Pričenja se že 4. sezona bralne akcije za odrasle Srečni ljudje berejo! Knjižničarji Miklove hiše smo za vas pripravili lepo zbirko kvalitetnega leposlovja najrazličnejših žanrov. Pravilo je preprosto: za dokončanje bralne akcije morate prebrati pet knjig, ki jih izberete z bralnega seznama. Izberete si lahko tudi poljubno delo avtorja, ki je naveden na seznamu. Naslove knjig zapišite na zadnjo stran brošure. Ob zaključku akcije, po 8. februarju 2025, bomo pripravili srečanje z znanim avtorjem in podelili priznanja vsem, ki boste zaključili izziv. Bralne sezname lahko dobite v vaši knjižnici ali si jih prenesete z naše spletne strani. Berimo (tudi) zase, splača se!

Knjižne novosti

Nežka Klavžar, Knjižnica Miklova hiša

Zima letos sicer ni pokazala veliko zob, a vseeno je prijetno videti in občutiti, kako se pomlad počasi in vztrajno seli nazaj v naše kraje. Vedno več časa preživljamo zunaj, na vrtovih, njivah in sadovnjakih je zadišalo po sveži zemlji. Morda bo zato časa za knjigo vedno manj, a pravih knjigoljubcev to zagotovo ne bo ustavilo. Ponovno vam iz Knjižnice Miklova hiša ponujamo v pregled nekaj knjižnih novosti.

Felicia Kingsley: Poročka iz koristi

Jemma dela kot maskerka v gledališču, živi v polkletnem stanovanju v Londonu in poleg vsega v ljubezni nikakor nima sreče. Nekega dne ji življenje spremeni telefonski klic

njenega odvetnika. Njena babica Catriona, ki je že pred leti razdedinila njeno mamo, ker se je poročila z moškim brez plemiškega naziva, Jemmi zapušča vse svoje premoženje pod pogojem, da se ona poroči s plemičem, če to že ni uspelo njeni mami. Povsem naključno seveda je Jemmin odvetnik tudi odvetnik mladeniča, ki se spopada s finančno stisko. To je Ashford, dvanajsti vojvoda Burlinghama, ki se nepričakovano znajde v rdečih številkah, nakar mu preti, da bo izgubil prav vse, z nazivom vred. Ashford je plemič in Jemma ima veliko denarja. Ashford potrebuje posojilo, Jemma potrebuje moža iz visoke družbe. Stvari se lepo sestavljajo skupaj, le da nimata hči hipijevskega para in zategnjeni angleški lord prav nič skupnega. Če bi se že poročila, bi se le iz koristi, da dobita to, kar si želita. Četudi je naloga na videz lahka, si Jemma niti predstavljati ne more, kaj jo bo čakalo za vrati luksuzne rezidence Burlinghamov. Formalno življenje, vabila, sprejemi in sovražna aristokratska tašča ...

Carley Fortune: Se vidiva pri jezeru

Novi roman *Se vidiva pri jezeru* govori o dveh popolnih neznancih, ki se po igri naključij podata na celodnevno dogodivščino. Konec dneva si data obljubo, ki jo eden izpolni in drugi ne, njuno srečanje pa za vedno spremeni njuni življenji. Fern Brookbanks

je pri dvaindvajsetih letih preživela samo en dan z nevzdržno privlačnim idealističnim

umetnikom Willom Baxterjem. Čeprav se nista spoznala v najprimernejšem trenutku, njune povezave ni bilo moč zanikati: delila sta si skrivnosti in sanje ter se dogovorila, da se bosta sestala čez leto dni. Fern je prišla, Will ni. Pri dvaintridesetih Fern ne živi niti približno takšnega življenja, kakršnega si je nekoč predstavljala. Namesto da bi živela v mestu, je Fern spet doma, kjer vodi mamino letovišče ob jezeru. Letovišče je v slabem stanju in Fern ne ve, kje naj se zadeve sploh loti. Na veliko presenečenje je odgovor na njene težave prav tisti Will Baxter, ki prispe devet let prepozno s ponudbo, da ji bo pomagal. Will je morda edini, ki razume, kaj Fern prestaja. A le kako naj zaupa popolnoma drugemu človeku, kot ga je nekoč spoznala? Will nekaj skriva in Fern ne ve, ali bi rada vedela, kaj. Pred desetimi leti je Will Baxter rešil Fern. Lahko zdaj ona reši njega?

Christy Lefteri: Zgodba o požaru

V osrčju gozda sodobne Grčije živi tričlanska družina: Irini, glasbenica, ki otroke uči brati in igrati na glasbila, njen mož Tasso, slikar, in hčerka Chara. Usodnega dne, ki bo za vedno spremenil njihovo življenje, proti njim prvi divji požar in na svoji poti uničuje vse. Več mesecev pozneje, ko se poskuša vas ponovno postaviti na noge, Irini najde moškega, ki je povzročil požar. Gre za špekulanta z zemljo, ki je hotel požgati le manjši del gozdne površine, da bi na njej lahko gradil, vendar je s tem povzročil katastrofo. Sedaj umira, čeprav je vzrok nejasen; zaradi tega, kar jim je odvzel, pa Irini v jezi sprejme hipno odločitev, ki jo bo kasneje še obžalovala. Ko policija raziskuje sumljivo smrt, Tasso žaluje za očetom, ki so ga nazadnje videli pred požarom. V požaru si je opekeli dlani, zaradi česar ne more slikati, in s težavo se sooča z izgubo svojega umetniškega glasu in ljubljenega gozda. Upanje v prihodnost

mu daje le hčerka, ki bi rada popravila povzročeno škodo. Čudovito napisana, zajetna po obsegu in intimna po tonu – Zgodba o požaru je mojstrsko delo o iskanju smisla po tragediji in o univerzalnih vezeh z domom.

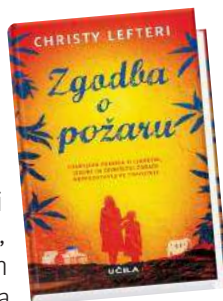
Avtorica omenjenega romana, Christy Lefteri, je bolj znana po svojih romanih Čebelar iz Alepa in Ptice pevke, ki sta bila mednarodni prodajni uspešnici.

Sophie Kinsella: Ljubezen in življenje

Prisrčen samostojen roman avtorice uspešnic pri- poveduje o Avi, nepoboljšljivo romantični duši, ki je prepričana, da moramo ljubezen poiskati v resničnem svetu, ne v programih, ki moške filtrirajo po različnih lastnostih. Verjame v občutek, ne v algoritme. Po razhodu in katastrofalnih izkušnjah z aplikacijami za zmenke sklene, da bo ljubezen postavila na stranski tir in bo raje odpotovala na odmaknjeno pisateljsko delavnico na italijansko obalo.

Odločena je, da bo do konca napisala roman, o katerem sanjari. Na delavnici ne sme uporabljati svojega pravega imena ali razkrivati podrobnosti iz osebnega življenja. Ko odpovejo delavnico za borilne večerine in se nekaj vpisanih pridruži njihovi pisateljski družini, Ava, ki je na delavnici postala 'Aria', spozna 'Dutcha', moškega, ki se zdi predober, da bi bil resničen. Spustita se v vihravo ljubezensko razmerje brez prtljage in vse se zdi popolno.

Potem pa se morata Ava in Matt s pravimi imeni vrniti v resnično življenje. Ko pravljica začne bledeti, začneta odkrivati, kako zelo različna sta njuna vsakdanja svetova. Ali bosta lahko premostila svoje razlike in našla eno skupno življenje?

Toliko za tokrat. Naj vas še opomnimo, da vam knjige, ki jih v Knjižnici Sodražica nimamo, lahko pridobimo tudi iz drugih enot Miklove hiše ali drugih dolenjskih knjižnic. Pa obilo bralskih užitkov!

Zbor članov DU Sodražica

Milka Gornik, predsednica društva

Foto: Janez Oražem

Po letu dni aktivnega dela v društvu je treba analizirati preteklo leto in predložiti program za tekočega. Zato smo 9. 3. 2024 sklicali zbor članov, ki je potekal v dvorani gasilskega doma Sodražica. Na vabilo se je odzvalo 107 članov, kar je razveseljivo. Od vabljenih gostov so bili prisotni novoizvoljena predsednica PZDU ga. Cirila Surina Zajc, predstavniki sosednjih društev Loški Potok, Draga in Ribnica. Občino je zastopal podžupan Ernest Pirnat.

V nadaljevanju je zbor potekal po predpisanem vrstnem redu. Vsa predstavljena poročila so bila soglasno sprejeta. Sledile so besede gostov. Ga. Cirila Surina Zajc je bila navdušena nad veliko udeležbo in je poudarila, da je zbor članov pomemben, saj se na njem opravi analiza za nazaj in predstavijo načrti za naprej. Izpostavila je zagotovitev vdovske pokojnine in prizadevanje, da bo pokojninski sklad očiščen in namenjen samo pokojninam. Ni prav, da upoko-

jenci nosijo breme države. Ernest Pirnat je izpostavil pomembno delo in nalogo društva, da ohranja socialno povezanost in sodelovanje pri velikih stvareh na občinskem področju. Seznanil nas je tudi z DIGI INFO točko, ki se nahaja na pošti v času uradnih ur. DIGI INFO točka je v času digitalizacije namenjena vsem, ki potrebujejo pomoč pri uporabi digital-

nih storitev, kot so e-uprava, e-davki in zVEM. Poslužujmo se ponujene pomoči.

Predstavniki sosednjih društev so pohvalili uspešno delo društva in izrazili željo po nadaljevanju sodelovanja. Sledilo je podeljevanje priznanj za dolgoletno članstvo, in sicer za 30 let sedmim članom ter za 20 let štirim članom. Imenovali smo tudi častnega člana – to leno si je prislužil Ivo Smisl. Po končanem uradnem delu je sledila pogostitev, ki jo je pripravilo in postreglo gostinstvo Pugelj.

Na koncu se prav lepo zahvaljujem vsem, ki pomagata pri pripravljanju in pospravljanju ob kateremkoli dogodku, ki nas druži in razveseljuje. Hvala tudi članicam, ki vedno poskrbijo, da je za podaljšanje druženja na mizah nekaj slanega in sladkega. Hvala tudi gasilskemu društvu za brezplačen najem dvorane. Zdrave in tople pomladne dni vam želim.

Kulinarični potep po tajskih ulicah

Urban Arko, Kuki Catering

Mesec je naokoli in že je čas za naslednji recept. V tej rubriki bomo svoje kulinarično potovanje nadaljevali v deželi čudovitih peščenih plaž, mogočnih templjev in izjemne ulične kulinarike. Seveda govorimo o Tajski. Nekateri med vami ste zagotovo že slišali za tajski zeleni kari, pikantni tom yum, vsem najbolj poznana tajska jed pa je zagotovo zloglasni pad thai.

Pad thai je tradicionalna tajska ulična hrana, ki s svojim kisl-sladkim in hkrati pekočim okusom navdušuje tako lokalno prebivalstvo kot turiste. V zadnjih letih je čedalje bolj priljubljena tudi v Sloveniji. Pad thai je jed iz riževih rezancev z zelenjavo, jajcem, piščancem oz. rakci ter izjemno okusno slano-kisl-sladko pekočo omako, za dekoracijo pa se tradicionalno uporabljajo arašidi in limeta.

Priprava te jedi ni pretirano zahtevna, kljub temu pa je izjemno pomembna ustrezna predpriprava in nekoliko naprednejše znanje rezanja. Prav tako moramo povedati, da so določene sestavine nekoliko težje dostopne, zato bo morda potreben obisk v kateri izmed boljše založenih trgovin z azijskimi sestavinami.

PAD THAI

SESTAVINE:

poljubna zelenjava, priporočam:
en korenček
en por
dve mladi čebuli
200 g gobic
ena rdeča paprika

400 g piščanca ali 400 g rakcev
200–300 g suhih riževih rezancev
dve jajci
polovica čajne žličke sode bikarbone

ZA OMAKO:

ena šalotka
dva stroka česna (neobvezno)
dve žlici panela sladkorja/beli kristalni sladkor
štiri žlice svetle sojine omake
dve žlici fermentirane ribje omake
dve žlici tamarindine paste
ostrigina omaka po okusu (neobvezno)
ena limeta
čili po okusu

DEKORACIJA:

arašidi
limeta
čili

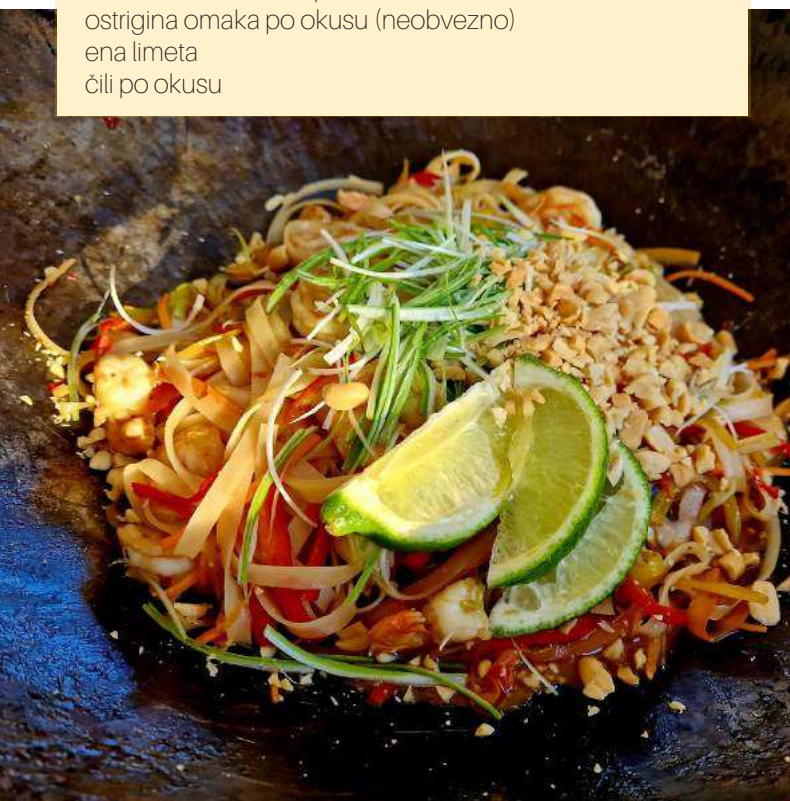

Kot smo že omenili, je za pripravo jedi potrebna dobra predpriprava. Omenjene količine sestavin zadostujejo za pripravo okoli petih porcij. Najprej začnemo s čiščenjem in rezanjem zelenjave. Narežemo jo na relativno tanke trakove oz. na velikost vžgalic, pri čemer so rezine dolge 4–5 cm in debele 1–2 mm. Tej tehniki v francoski kulinariki pravimo tudi *julienne*. Nadaljujemo s pripravo omake. Drobno sesekljano šalotko prepražimo na zmernem ognju in dodamo sesekljan česen in čili. Pražimo nekaj sekund in dodamo sojino omako, fermentirano ribjo omako, tamarindino pasto, panela sladkor, sok ene limete, ostrigino omako in 1 dl vode. Zmes kuhamo 10 min in pokusimo. Po potrebi prilagajamo slanost, kislino in pikantnost.

Ko imamo vso zelenjavo lepo zrezano in je naša omaka pripravljena, se lotimo predpriprave piščanca. Zrežemo ga na manjše koščke, saj bo čas kuhanja zelo kratek. Sam uporabljam piščančja prsa, saj se nekoliko hitreje toplotno obdelajo. Piščancu dodamo polovico čajne žličke sode bikarbone in nekaj žlic naše omake. Sledi še zadnji korak v predpripravi, in sicer da namočimo riževe rezance v vodi (sobna temperatura) za cca. eno uro.

Po vsem opravljenem delu končno sledi kuhanje. Na visokem ognju segrejemo vok oz. višjo ponev. Ko je ta zelo vroča, dodamo meso in ga hitro prepražimo. Ko meso dobi barvo, dodamo jajce in zelenjavo in hitro prepražimo. Ko je zelenjava še nekoliko trda, dodamo rezance in pražimo kakšno minuto. Na tej stopnji dodamo še omako in po dodatni minuti je jed pripravljena za serviranje. Svetujem, da pripravljate vsako porcijo posebej, saj na ta način ponev dobro ohranja visoko temperaturo, ki je potrebna za intenzivno praženje in preprečuje, da bi se sestavine zgolj dušile. Jed serviramo s sesekljanimi arašidi, mlado čebulo in rezino limete.

Pa dober tek.

Urinska inkontinenca

Alenka Adamič, mag. farm.

Foto: Freepik

Nenadzorovano uhajanje urina ali urinska inkontinenca je pogosta in neprijetna težava. Pojavlja se v vseh starostnih obdobjih in pri obeh spolih, ženske prizadene približno trikrat pogosteje. Poleg higienskih in zdravstvenih težav predstavlja tudi socialne. Osebe se mnogokrat počutijo neprijetno, težav se sramujejo in jih pogosto skrivajo pred okolico. Lahko se začnejo umikati tudi iz družabnega življenja ali izogibati dejavnostim, ki so jih poprej veselile.

Za zadrževanje vode v mehurju in za odvajanje vode je pomembno usklajeno delovanje sečnice in mehurja. Poznamo več različnih tipov urinske inkontinence. Pri stresni inkontinenci je vzrok oslabilen zaporni mehanizem vratu sečnega mehurja, zato do uhajanja urina pride na primer ob kašljanju, smejanju ali telovadbi. Urgentna inkontinenca je posledica prekomerno aktivnega sečnega mehurja, na primer, kadar želi oseba urinirati, a ji urin prehitro uide. Ta okvara lahko nastopi kot posledica možganske kapi, Alzheimerjeve bolezni, Parkinsonove bolezni, multiple skleroze. Pri mešani inkontinenci se prepletajo znaki obeh prej opisanih in je bolj značilna za ženske. Pri pretočni inkontinenci je značilno nenehno uhajanje urina, ki ga povzroči prenapolnjen sečni mehur in je pogosta pri moških z benignim (nekavim) povečanjem prostate.

Na delovanje sečnega mehurja in izločanje urina lahko vplivajo tudi številna zdravila. Če nastopijo težave z uhajanjem urina in sumite, da so vzrok lahko vaša zdravila, o tem vprašajte zdravnika ali farmacevta v lekarni.

Zdravila so na voljo le na zdravniški recept. Zdravnikom je pri tem lahko v pomoč vodenje dnevnika s strani osebe, ki omogoča vpogled v oceno dnevno zaužite tekočine, količino izločenega urina, dnevnih epizod odvajanja vode oziroma epizod inkontinenc.

Zdravila se uporabljajo za zdravljenje simptomov prekomerno aktivnega sečnega mehurja. Omogočajo, da lahko oseba dlje časa počaka, preden gre na stranišče, in povečajo količino urina, ki jo lahko drži mehur. Sem sodijo zdravila iz skupine antiholinergikov. Drugo zdravilo je mirabegron, ki sprošča mišice mehurja z delovanjem na adrenergičnih receptorjih. Pri

izboru zdravila se pozornost namenja sočasnim obolenjem, medsebojnemu delovanju med zdravili, spolu in starosti. Upošteva se tudi morebitne neželene učinke. Zdravila je treba jemati vsaj štiri tedne, da se njihov učinek izrazi v polnosti.

Pretočno urinsko inkontinenco pri moških zdravimo z zdravili iz skupine alfa-adrenergičnih blokatorjev. Ta zdravila sproščajo mišice, ki obkrožajo vrat mehurja in prostato, in s tem olajšajo uriniranje. Učinek se pojavi v nekaj dneh ali tednih. Uporabljajo se tudi zdravila iz skupine inhibitorjev 5-alfa reduktaze. Ta zmanjšujejo povečano prostato, lajšajo težave pri mokrenju ter zmanjšajo nevarnost za nenadno zaporo seča in potrebo po operaciji. Njihov učinek se izrazi kasneje, po 6–12 mesecih.

Zdravljenje stresne urinske inkontinence z zdravili nima večjega pomena. Priporočen je trening mišic medeničnega dna (Keglove vaje). Uporabljajo se lahko tudi električni stimulatorji ali vaginalne uteži. Redko se pri ženskah v postmenopavzalnem obdobju uporablja lokalno apliciran estrogen. V določenih primerih je potrebno kirurško zdravljenje.

Pri blažjih zdravstvenih težavah lahko sami pripomoremo k izboljšanju stanja z nekaterimi nefarmakološkimi ukrepi, kot so zmanjšanje uživanja kofeina, ustrezna prilagoditev količine dnevno zaužite tekočine, treniranje mehurja in mišic medeničnega dna ipd. Moški lahko pri urinski inkontinenci zaradi benigno povečane prostate po predhodnem zdravniškem pregledu uporabljajo zdravilo rastlinskega izvora iz plodu palmeta (žagastolistne palme). Na voljo so tudi nekatera prehranska dopolnila, ki vsebujejo koprivo, oljno repico ali kombinacije, za

katere pa je manj dokazov o učinkovitosti. Na osnovi ljudskega izročila pri težavah z uriniranjem uporabljamo tudi seme buče, zel drobnocvetnega vrbovca in korenine koprive.

Pripomočki, ki zaščitijo perilo po iztekanju urina ter pred neprijetnimi vonjavami in vlago, so v obliki hlačnih predlog oziroma vložkov, plenice ali tako imenovanih mobilnih hlačk za enkratno uporabo. Za nakup so na voljo za oba spola. Uvrščeni so tudi na listo medicinskih pripomočkov v okviru zdravstvenega zavarovanja, bolniku pripadajo glede na stopnjo inkontinence, ki je opredeljena s količino nenadzorovanega uhajanja urina. Zdravnik jih ob izpolnjevanju zahtevanih pogojev lahko predpiše na naročilnico.

Nenehno draženje kože z urinom lahko povzroča vnetje kože. Uporabljati je treba kvalitetne predloge in jih dovolj pogosto menjati. Pomembni so čiščenje, nega in zaščita kože. Uporabljamo čistilna sredstva z ustreznim pH vrednostjo, brez pretiranih dišav in barvil. Lahko se uporabljajo vlažilni robčki, čistilne kreme in pene, ki jih ni treba izpirati. Poleg čiščenja ti izdelki kožo tudi nahranijo in negujejo. Po čiščenju je treba zaščititi razdraženo kožo v predelu genitalij, za kar se uporabljajo posebne zaščitne kreme, lahko pa kar navadno hladilno mazilo, ki se ga uporablja tudi za zaščito kože dojenčkov pod plenici.

Težava z zadrževanjem urina je v velikih primerih lahko rešljiva ali vsaj ustrezno obvladljiva, zato ni treba, da jo sprejemamo kot nekaj normalnega, kar pride s starostjo. V lekarni imamo na voljo mnogo pripomočkov in negovalnih izdelkov za lajšanje težav pri urinski inkontinenci, na voljo smo vam tudi za strokovni posvet.

HPV letno povzroči raka pri okoli 150 ženskah in več kot 40 moških

Dr. Tomaž Čakš, dr. med. spec., predstojnik OE NIJZ Ljubljana

Okužbe s humanimi papiloma virusi (HPV) na leto povzročijo raka pri okoli 200 prebivalcih Slovenije. Najučinkovitejši način preprečevanja okužb s HPV, ki vodijo v raka, je cepljenje šestošolk in šestošolcev. Prepričanje, da okužbe s HPV terjajo davek le pri ženskah, je zmotno. Poleg raka na materničnem vratu povzročajo tudi pet drugih rakov, od katerih nekateri (rak zadnjika, penisa in ustnega dela žrela) prizadenejo tudi moške, povzročajo pa tudi genitalne bradavice pri obeh spolih. Cepljenje je varno in učinkovito.

Cepljenje proti HPV je prostovoljno, a to ne pomeni, da je nepotrebno. Je namreč najboljši način za preprečevanje okužb, ki povzročajo praktično vse primere raka materničnega vratu, 88 odstotkov primerov raka zadnjika, 78 odstotkov primerov raka nožnice, četrtno primerov raka ženskega zunanega spolovila, polovico primerov raka penisa, tretjino primerov raka ustnega dela žrela ter okoli 90 odstotkov vseh primerov genitalnih bradavic in večino primerov papilomov grla pri obeh spolih.

Breme okužb s HPV v Sloveniji ni majhno. S humanimi papiloma virusi se tekom življenja okuži med 80 in 90 odstotkov spolno aktivnih ljudi, večina že kmalu po začetku spolne aktivnosti. Zato je pogostost okužb najvišja pri mladostnikih in mlajših odraslih, starih med 15 in 25 let. Okužbe s HPV povzročijo raka pri okoli 200 prebivalcih Slovenije na leto, največkrat raka na materničnem vratu, za katerim zbolevalo večinoma mlade ženske v rodni dobi. Poleg tega se na leto operativno zdravi več kot 1600 žensk zaradi predrakavih sprememb na materničnem vratu, ki jih prav tako povzročajo okužbe s HPV.

Raziskave pri nas in po svetu kažejo, da je cepljenje proti HPV izjemno učinkovito in varno. Preprečuje okoli 90 odstotkov vseh rakov na materničnem vratu. Do sedaj je bilo po svetu razdeljenih že več kot nekaj sto milijonov odmerkov teh cepiv. Kot

po drugih cepivih se tudi po cepljenju proti HPV lahko pojavijo neželeni učinki, a so največkrat blagi in prehodni. Resni neželeni učinki so izjemno redki, denimo primera hujše alergijske reakcije (anafilaksije) na cepivo v Sloveniji še nismo zabeležili.

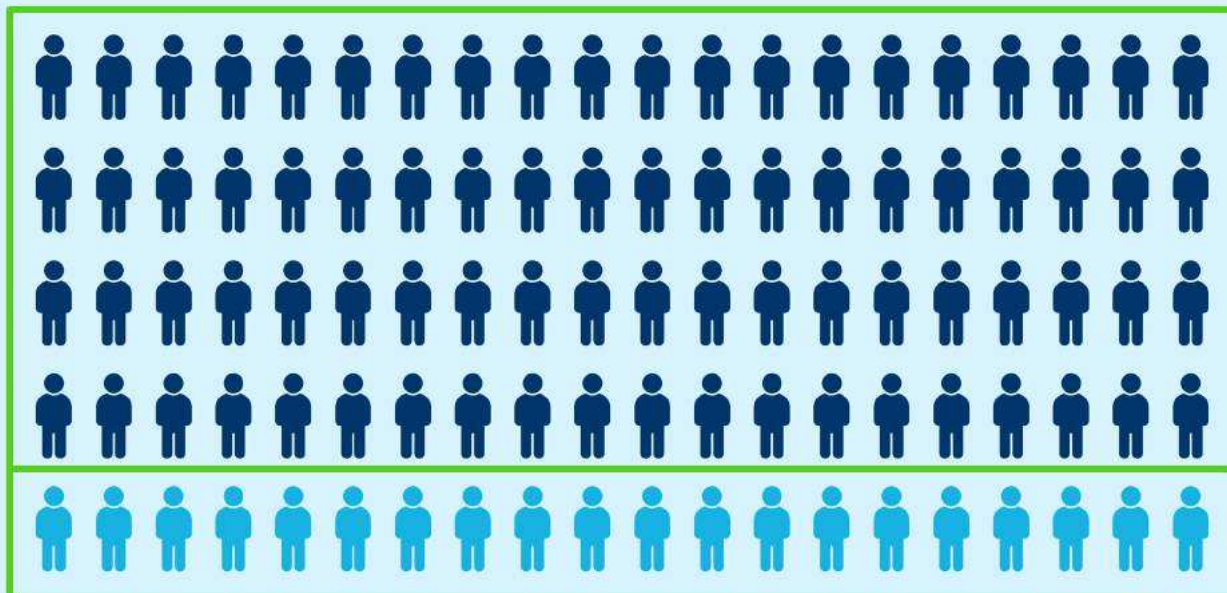
Najbolj zaščiteni, če se cepimo v zgodnjem mladostništvu

Ker je okužba pogosta pri moških in ženskah, se priporoča cepljenje tako deklet kot fantov. Cepljenje je najbolj smiselno pred prvimi spolnimi stiki, saj ne zdravi že obstoječih okužb in zapletov.

Poleg tega študije kažejo, da je najbolj učinkovito, če so otroci cepljeni v zgodnjem mladostništvu. Zato se cepljenje proti HPV izvaja v šestem razredu na sistematskem pregledu. Poleg tega je cepljenje proti HPV v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja v tem šolskem letu na voljo tudi za fante v 1. in 3. letniku srednje šole.

Ne glede na to pa se proti HPV lahko brezplačno, torej v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja, cepijo tudi zamudnice in zamudniki – dekleta do dopolnjenega 26. leta starosti in fantje, ki so šesti razred obiskovali v šolskem letu 2021/22 ali pozneje.

S HPV SE OKUŽI VEČ KOT 80 % PREBIVALSTVA

Morfologija telesa – element ognja

Katarina Arko, Društvo ZDRAV.si

Foto: Unsplash

Ob pregledu morfologije po elementarnih fazah se bomo tokrat srečali z značilnostmi elementa ognja in ob tem morda prepoznali tudi sebe. Kako lepo in popolno je to, da smo si različni, kajti le v različnosti je celovitost. Če sledimo ritmom narave, za pomladjo in elementom lesa prihaja poletje in element ognja, tako da pogledjmo, kakšne značilnosti ima.

V naravi, ko vidimo ogenj, vidimo najprej plamen, ravno tako tudi na svečki, ki oblikuje trikotnik s konico navzgor, kar predstavlja ogenj. Ogenj se vedno dviga v plamen in širi spodaj. Tudi naša oblika telesa in obraza se lahko poistoveti s to obliko, spodaj je širša kot zgoraj, kjer gre v ozko, koničasto, štrlečo obliko. Zdaj že vemo, da nihče ni po morfologiji samo enega tipa, temveč kombinacija dveh ali več tipov. Ogenj je vedno vroč in suh, kajti če je vlažen, ne more goreti, samo tli, ni izgorevanja, stagnira, širi se vonj po ožganem. Vse te značilnosti iz narave lahko prenesemo na naše telo.

Tip ognja je označen kot avanturist, kar pomeni, da ko je v ravnovesju, je poln energije, vse ga zanima, je poskočen, želi si doživeti, želi osrečevati, biti viden, prepoznaven, je ekstrovertiran. Po zunanosti je vitek, mišičast, čeprav mišice ne izstopajo, meso je čvrsto in koža bolj suha, napeta, lahko rahlo luskasta. Tudi obraz ognjenega tipa je trikotne oblike, zgoraj ožji s poudarjenimi in izstopajočimi kostmi, visoko čelo, z rožnato, lahko tudi rdečkasto poltjo, ustnice običajno suhe, razpokane. Je žilav. Pogosto zardeva, sicer je lahko tudi bledičen, zlasti pod očmi in ob straneh obraza. Ima smejoč ton glasu. Njegovo počutje se prepozna po izrazu na obrazu, očeh, ki so jasne, igrive in nemirne, smeji se z očmi. Pogosto izgleda jo mlajši, kot dejansko so. Vsi izpostavljeni deli: nos, ličnice, ušesa, brada in zobje so bolj koničasti. Ognjeni tip se povezuje s planetom Marsom, ki nakazuje akcijo, mladost, delovanje, tveganje in pripravljenost na izzive.

Če pogledamo postavbo ognjenega tipa, je medenica širša od zgornjega dela trupa, noge so daljše, ima poudarjen višji pas, zgornji del trupa ni izrazit, kolena in gležnji so koščeni, običajno imajo ženske manjše koničaste dojke. Roke imajo vitke, lepe in polne, prav tako vitke dlani in prste, kjer so členki zopet zelo vidni, poudarjeni. Dlan je suha, tanka in topla. Običajno imajo osebe krepak stisk roke. Radi imajo dotik, otip.

Ognjeni tip si želi pozornosti, govori hitro in glasno z rahlo hripavim glasom. Organ elementa ognja: srce (tanko črevo, osrčnik, trodelni grelec) se odpira v jezik, zato so osebe lahko zelo zgovorne (klepetave), še posebej, če so iz ravnovesja. Na ta način sproščajo nakopičeno energijo v srcu. Lahko pa je tudi obratno in se popolnoma zaprejo. Lasje so običajno kodrasti, svetli, zlate do rdečkaste barve.

So neprestano aktivni, vedno pripravljene na akcijo, težko sedijo in če stojijo, so v poziciji trikotnika, z nogami širše, tako da so v takojšnji pripravljenosti za gibanje v katerikoli smeri. Imajo dober metabolizem in se težko zredijo. So športniki po duši, obdarjeni z veliko vzdržljivosti in moči. So tudi dobri govorniki in imajo veliko prijateljev, saj so navduševalci in znajo vedno ohranjati zanimiv pogovor, ne glede na tematiko, ki pa nima neke velike globine. So bolj površinski. Radi tekmujejo, želijo biti del igre, v kateri zmagojujejo, so opazni, skratka radi imajo dogajanje, zabavo. Hitro se navdušijo, kažejo navdušenje, vendar znotraj niso popolnoma prepričani v svojo odličnost. V odnosih, ne glede na obliko, se dobro povežejo z lesenim tipom, saj les hrani ogenj. Manj je priporočljiva veza z vodnim tipom, ki nadzira (gasi) ogenj. Odnos s kovinskim in zemeljskim tipom je nevtralen. Povezava dveh ognjenih tipov pa je lahko preveč ognjevita in prav tako ne bi zdržala. Ogenj želi slavo, biti opažen, viden, prepoznaven preko pojave ali dosežkov in priznanj. Tudi v delu, kjer je viden, prepoznaven, nastopa, se dobro počuti oz. najde svojo srečo. Ne mara enoličnosti, rutine, sledenja. Njegova značilnost je dinamika na vseh nivojih in prepoznavnost.

Imajo močan simpatični avtonomni živčni sistem, prav tako kot tip lesa. Čustva, ki se ob neravnovesju v elementu ognja sprožijo, so nestrpnost, nepotrpežljivost, euforija, panika, čustveno nihanje, zmedenost in nezmožnost reševanja zadev. Že ob najmanjših zavmitvah se močno čustveno odzovejo. Pogosto nihajo med radostjo in žalostjo. Ognjeni tip hrepeni po ljubezni, toplini, bližini, sreči, čustveni stabilnosti. Pogosto želi vsem ustreči, razdaja se za druge. Ko je v neravnovesju, je znotraj sebe negotov, ima občutek zapuščenosti (sindrom praznega gnezda), zlasti mame, ko otroci odidejo. Sebe pogosto dajejo na zadnje mesto.

Odpirajo se skozi govor in oči, ki odseva-

jo stanje duha, ki domuje v srcu (shen). So odlični motivatorji s srčno toplino. Oči so običajno svetle barve, pisane. Spanje imajo rahlo. Pomembno je, da gredo zgodaj spat in zgodaj vstajajo. Sicer pa ne poznajo točnosti. Okus, povezan z energijo ognja, je grenko, vendar s tem okusom ne smejo pretiravati (kakav, kava, cigarete, mandlji, zlasti neolupljeni, tudi protibolečinska zdravila, mnogi čajji). Če se s tem okusom pretirava, se slabi krvožilni sistem, zlasti kapilare. Tudi glede uporabe različnih vrst moke velja večja previdnost, saj povzročajo vlago v telesu. Dobro se je izogibati poznih večerij po 17. uri, ker zakisajo telo, kot tudi uživanju sira, ki lahko sproži varikozo žil – krčne žile.

Vrline, ki krepijo srce, so vljudnost, spoštovanje in radost, kar pomeni sposobnost dati in sprejeti srčno toplino in ljubezen v vseh segmentih čustvene bližine. Duh ali mali shen, ki domuje v srcu, je koordinator vseh čustev, zato se je dobro izogibati čustvenega pretiravanja in neravnovesja, saj s tem oslabimo tako duha kot telo. Vsi poznamo rek »Zdrav duh v zdravem telesu«. Le mirno srce omogoča gladek pretok energije v telesu, da to ostane v ravnovesju in harmoniji. Zato se vzdržimo pretiranega čustvovanja, ne oklepajmo se čustev in jih ne negujmo kot vrednoto. Tudi pozitivna lahko sprožijo neravnovesje, tako kot vsako pretiravanje. Čustva so del nas in se neprestano spreminjajo, zato jim dovolimo, da pridejo in odidejo. Raje negujmo in krepimo vrline, ki ohranjajo stabilnost in ravnovesje v našem telesu.

Spoznati sebe in delovati na podlagi vrtilin je darilo za nas in okolico.

VABILO – IZMENJAVA SADIK

Krajani Sodražice in okolice verjetno že pripravljate spomladanske sadike za boljšo samooskrbo in kvalitetno hrano.

V soboto, 20. 4., od 8. do 12. ure vabljeni na tržnico v Sodražici vsi, ki ste pridelali kakšno sadiko več, imate domača semena in okrasne vrtno rastline, ki so se vam preveč razrasle, zamenjate jih lahko s tisto, ki je nimate oz. jo potrebujete.

Vsak ima nekaj, povežimo se in si izmenjajmo, da bomo imeli vsi vse, kar potrebujemo. Toplo vabljeni!

Pobudnik: Društvo ZDRAV.si, več informacij: Katarina Arko: 051 301 772, rina.arko@gmail.com.

Ljubljenček ima bolhe! Kako se jih znebiti?

Metka Pravst Primožič

Bolhe so krvosesi zajedavci, ki jih psi in mačke najpogosteje dobijo ob stiku z drugimi živalmi. Odrasle bolhe odložijo jajčeca po prostoru, kjer se psi ali mačke dnevno gibljejo, iz jajčec pa se razvijejo ličinke, bube in nato odrasle bolhe, ki ponovno skačejo po prostoru in iščejo svojega gostitelja – psa ali mačko.

Kako vemo, da ima žival bolhe? Ker se praska in grize.

Očiten znak, da ima žival bolhe, je praskanje in grizljanje kože. Če zasledite, da iz kože odpadajo iztrebki, ki so podobni drobnim mrvicam in ob stiku z vodo pustijo krvav madež, ste lahko prepričani, da ima žival bolhe. Dobro preglejte tudi prostor in poiščite mesta, kjer bi se bolhe lahko razvijale – ležišča, preproge, oblazinjeno pohištvo, razpoke na tleh ali v stenah ipd.

Bolhe so krvosesi zajedavci.
Foto: CDC za Unsplash

Kako ukrepati, ko se pojavijo bolhe? Temeljito je treba očistiti prostor!

Ste vedeli, da le 10–15 odstotkov bolh gostuje na psu ali mački? Ostale se na-

hajajo v prostoru, kjer se pes ali mačka vsakodnevno zadržujeta. Ravno zato za uspešen spopad z bolhami ni dovolj, da živali okrog vratu obesite ovratnico proti bolham ali uporabite ampule proti bolham, saj te delujejo z nekajdnevnim zamikom in, kar je še bolj pomembno, odstranjujejo le odrasle bolhe.

Ker je treba uničiti tudi bolhe na ostalih razvojnih stopnjah, ki se nahajajo v prostoru (jajčeca, ličinke in bube), se boste za uspešno odstranjevanje bolh hkrati morali lotiti tudi temeljitega čiščenja in predvsem zaščitite doma. Temeljito očistite prostor, kjer se pes ali mačka zadržujeta – to pomeni, da morate prostor posesati vsaj enkrat dnevno. Vsa ležišča, odeje in druge tkanine je treba večkrat oprati pri višjih temperaturah. Da bo odstranjevanje bolh iz prostora zares učinkovito, je priporočljivo prostor popršiti z razpršilom proti bolham, ki je namenjeno izključno uporabi v prostoru. Brez njega se boste bolh znebili veliko težje!

Kako dolgo je potrebno, da se znebimo bolh? Lahko traja nekaj tednov.

Odstranjevanje bolh v prostoru traja več tednov, zato je zelo pomembno, da ste vztrajni in da uporabite vse potrebne izdelke, da postopek ne bo vzel še več časa.

1. Šampon proti bolham za pse in mačke je potreben, da z živali odstranimo odrasle bolhe. A pozor: šamponi odstranijo le bolhe, ki so trenutno na živali.
2. Nujno je treba očistiti prostor: svetujemo tudi uporabo spreja za prostor, da se boste uspešno znebili bolh na vseh stopnjah razvoja – uporabiti ga je treba večkrat!
3. Poskrbite tudi za preventivno zaščito živali z uporabo ampul ali ovratnic proti bolham za pse ali mačke.

Uspešnost je odvisna od vztrajnosti, z uporabo izdelkov za zaščito pred bolhami pa bodo vaši ljubljenci zaščiteni pred ponovnim napadom bolh.

Še več uporabnih vsebin za vaše ljubljence boste našli na živalskem blogu www.zazivali.si/blog.

Novice Sibor

Elvis Podlogar, predsednik ŠK SIBOR

Državni turnir v duo sistemu – Sodražica 2024

Štirje slovenski klubi so v soboto, 17. 2. 2024, sodelovali na državnem turnirju v v duo sistemu za vse kategorije v športni dvorani Sodražica v organizaciji ŠK Sibor. Na tekmovalcu je nastopilo preko 100 tekmovalcev oziroma 60 parov. Tekmovanje je kot prva tekma štelo tudi za seštevek v slovenskem pokalu v duo sistemu 2024.

Ekipa Sibor Inotherm je s 50 člani oz. 40 pari osvojila 32 medalj, in sicer 11 zlatih, 11 bronastih, deset članov pa je osvojilo bronaste medalje. Čestitke vsem tekmovalcem in zahvala vsem ostalim za pomoč pri organizaciji.

Naslednja, druga tekma za slovenski duo pokal je bila 9. 3. 2024 v Globokem in je štela tudi za državno prvenstvo, finale duo pokala pa je bil 23. 3. 2024 na mednarodnem turnirju v Mariboru.

Foto: arhiv Sibor, Sodražica

Državno prvenstvo v duo sistemu – Artiče 2024

Člani ŠK in ŠD SIBOR INOTHERM so se v soboto, 9. 3. 2024, v OŠ Artiče udeležili drugega kroga slovenskega pokala in državnega prvenstva za vse kategorije v duo sistemu, ki se ga je udeležilo 55 parov iz petih klubov. Naših 23 parov je zopet odlično nastopilo, saj so osvojili sedem zlatih medalj – naslovov državnega prvaka, tri srebrne – državni podprvaki in sedem bronastih medalj.

V svojih kategorijah so tekmovalci iz Sodražice osvojili naslednje rezultate:

- Liam Merela in Nika Kodat – 1. mesto
- Maja Žagar in Mark Benčina – 3. mesto

Čestitke tudi članom, ki so osvojili uvrstitve od 4. mesta dalje. Finale in tretji krog duo pokala sta potekala 23. 3. 2024 na mednarodnem turnirju v Mariboru – memorial Robi Rajh.

Foto: Klemen Kožuh, Artiče

Mednarodni turnir Robi Rajh – Maribor 2024 in duo pokal 2024

Člani ŠK in ŠD SIBOR INOTHERM so se v soboto in nedeljo, 23. in 24. 3. 2024, udeležili 19. mednarodnega turnirja Robi Rajh v Mariboru, na katerem je tekmovalo 600 tekmovalcev iz 14 držav. Naših 50 članov je zopet odlično nastopilo, saj so osvojili 17 medalj, in sicer pet zlatih, šest srebrnih ter šest bronastih.

Foto: arhiv Sibor, Maribor

Ekipa Sibor je med 51 klubi osvojila odlično 2. mesto, prav tako je bilo tekmovalje izvrstna popotnica za deset naših članov, ki bodo v začetku aprila nastopili na evropskem prvenstvu v Romuniji.

Turnir je štel tudi za finale slovenskega pokala v duo sistemu za 2024, kjer je bilo kar 18 parov iz Siborja uvrščenih na zmagovalni oder. Od tega je bilo sedem parov zmagovalcev slovenskega pokala, šest drugih mest in pet tretjih, s čimer še vedno dokazujemo, da smo v tej ju-jitsu disciplini najboljši v državi.

Čestitke tudi vsem, ki so nastopili in jim tokrat ni uspelo poseči po medaljah.

Foto: Klemen Kožuh, Artiče

Foto: arhiv Sibor, Sodražica

Evropsko univerzitetno prvenstvo v Franciji

Stane Janež

Ida Janež je v svoji kategoriji do 63 kg zelo uspešno nastopila v powerliftingu, t. i. troboju moči, ki je od 1. do 3. marca 2024 potekal v mestu Nancy v Franciji, kjer je osvojila zlato in srebrno medaljo posamično ter srebrno medaljo v skupni razvrstitvi.

V dvigu iz počepa je v tretjem poskusu suvereno dvignila 150 kg in osvojila 1. mesto ter s tem zlato medaljo. V drugi disciplini potisk s prsi si je z dvigom 82,5 kg priborila 2. mesto. Nekoliko slabše je nastopila v disciplini mrtvi dvig, kjer je s 157,5 kg osvojila 7. mesto. Skupni seštevek vseh treh disciplin 390 kg pa je bil dovolj za skupno 2. mesto in novo srebrno medaljo. Univerza v Ljubljani, ki jo je Ida zastopala, je zbrala največ točk in s tem zmagala na tekmovanju vseh sodelujočih univerz.

Največja zasluga za uspeh gre Idini vztrajnosti in nepopustljivosti, trenerjema Nejcu in Žanu in ekipi Phoenix training systems.

Kviz gasilske mladine GZ Ribnica 2024

Jože Andolšek, predsednik GZ Ribnica

Foto: Hinko Klun

V soboto, 2. 3. 2024, smo v OŠ in športni dvorani Sodražica izvedli že 17. kviz gasilske mladine na nivoju GZ Ribnica. Tokrat se je kviza udeležilo 42 ekip v kategoriji pionirjev, 39 v kategoriji mladincev in šest v kategoriji pripravnikov, torej skupaj kar 87 ekip (trojke + po en mentor).

Na kvizu se mladi gasilci pomerijo v praktičnih veščinah in v gasilskem znanju, ki ima še dodatno težo, ker gre vendarle za kviz. Preverja se znanje iz prve pomoči, zgodovine gasilstva, oznak v gasilstvu, požarne preventive, gasilske opreme in še marsičesa, povezanega z gasilstvom.

Najboljše ekipe so prejele medalje in pokale ter možnost nastopa na regijskem

kvizu (v kategoriji pionirjev in mladincev prve štiri), ki je potekal 16. 3. 2024 v Loškem Potoku. Poleg tega so ekipe prejele tudi praktične nagrade, za kar se zahvaljujemo Zavarovalnici Triglav, predstavništvu Ribnica. Za uporabo prostorov se zahvaljujemo Osnovni šoli Sodražica ter Občinama Sodražica in Ribnica, ki so financirata gasilsko dejavnost in omogočata vse take in podobne dogodke. Velika zahvala gre tudi vsem sodnikom in tehničnemu osebju, ki je poskrbelo za organizacijo dogodka. Najbolj pa se moramo zahvaliti vsem mentorjem, ki namenjajo ogromno svojega časa za vzgojo in učenje gasilske mladine povsem brezplačno. Pogosto se nanje kar pozabi, čeprav so prav oni glavni prena-

šalci znanja na otroke.

Na koncu čestitam vsem tekmovalcem, ki so se pripravili in udeležili gasilskega kviza. Tudi če zaradi izmuzljive športne sreče niso prišli na prva mesta, so se marsikaj naučili in lepo zabavali na tem čedalje bolj obiskanemu dogodku. Glede na število ekip mislim, da se nam v GZ Ribnica ni treba bati za gasilsko prihodnost, saj veliko tekmovalcev na kvizu na koncu pogosto konča v operativnih enotah v naših društvih in skrbi za pomoč ljudem v stiski. Prav pridobivanje novih kadrov je eden od glavnih razlogov za organizacijo takih tekmovanj, čeprav se na prvi pogled zdi, da gre samo za zabavo otrok in ni povezano z operativnim gasilstvom.

Končni postroj pred podelitvijo priznanj

GZR bogatejša za 24 višjih gasilcev oz. vodij skupin

Anja Vesel, predsednica Komisije za izobraževanje GZ Ribnica
Foto: Grega Vlašič VG – predsednik Komisije za informatiko GZR

V društvih Gasilske zveze Ribnica smo pridobili 24 novih višjih gasilcev oziroma vodij skupin, ki so s preverjanjem znanja uspešno zaključili temeljno strokovno usposabljanje na tečaju za višjega gasilca. Tečaj je pričelo obiskovati 37 tečajnikov in k njegovem opravljanju v naši zvezi so se nam pridružili tudi tečajniki iz GZ Velike Lašče, GZ Grosuplje ter GZ Cerknica.

19. 10. 2023 so kandidati pristopili k opravljanju sprejemnega testiranja, nato pa so po uspešno opravljenem sprejemnem testu začeli s tečajem 21. 10. 2023. Usposabljanje po temeljnem programu usposabljanja prostovoljnih gasilcev je trajalo 92 ur, od tega 47 ur teoretičnih predavanj in 45 ur praktičnih vaj. Pred pristopom k izpitu so morali tečajniki opraviti interni izpit. Vsi, ki so ga uspešno opravili, so v petek, 12. 1. 2024, ali v nedeljo, 14. 1. 2024, opravljali zaključni izpit za čin višji gasilec. Skupno se je izpita udeležilo 35 tečajnikov, od tega 24 iz GZ Ribnica. Vsi tečajniki, ki so pristopili k opravljanju izpita, so uspešno opravili tako teoretični kot praktični del izpita.

Vsem tečajnikom iskrene čestitke za izkazano pridobljeno znanje in opravljen tečaj višji gasilec oziroma vodja skupine! Hvala vsem sodelujočim na tečaju, saj brez kvalitetnega dela predavateljev in inštruktorjev pri podajanju znanja na področjih teoretičnega razumevanja organizacije gasilstva in pravnih osnov, preventive v gasilstvu, prve pomoči, razvrščanja, gasilske taktike, delovanja vozil in opreme, delovanja radijskih vez, uporabe zaščite dihal, poznavanja tehničnega reševanja, nevarnih snovi, kot tudi razvrščanja, izobraževanja, informatike v gasilstvu, elektrotehnike in varnosti, gradbeništva ter varstva in zdravja gasilcev, poleg tega pa prenosa vsega naštetega v prakso, ne bi imeli takega uspeha.

Hvala vsem sodelujočim društvom in njihovim predstavnikom: PGD Sušje, saj smo lahko koristili njihove prostore za izvedbo vseh predavanj in vaj, PGD Dolenja vas, PGD Sodražica in PGD Ribnica ter njihovim predstavnikom, ki so nam zagotovili vozila s pripadajočo opremo, da smo lahko prikazali vse možnosti posredovanja pri nesrečah in požarih. Hvala tudi vsem posameznikom,

ki so priskočili na pomoč pri izvedbi predavanj, vaj in zaključnih izpitov. S tem se dokazuje, da je gasilstvo skupinsko delo z veliko žrtvovanega časa. Še enkrat vsem iskrena hvala!

Vsem tečajnikom iskrene čestitke, naj bo pridobljeno znanje čim večkrat s pridom izkoriščeno tako na vajah, kot tudi na intervencijah. To znanje delite tudi med člani svojih matičnih društev in naj vam bo dober temelj za nadgradnjo znanja na nadaljnjih tečajih!

V petek, 26. 1. 2024, smo z dvema skupinama že začeli s tečajem za gasilca pripravnika, takoj v marcu 2024 pa začinjamo še s tečajem za operativnega gasilca.

Z gasilski pozdravom: »Na pomoč!«

V Zamostcu ne počivamo!

Meta Brcar

Novi gasilski pripravniki

V začetku februarja so trije naši gasilci uspešno postali gasilci pripravniki. To so Tina Prijatelj, Katarina Zbačnik in Janez Zbačnik. Tečaj je organizirala GZ Ribnica, kjer je bilo prisotnih 35 bodočih pripravnikov. Na tečaju je prvo pomoč predavala tudi naša gasilka Renata Troha, Lea Troha pa je bila prisotna na vajah kot inštruktorica za prvo pomoč.

Zimski pohod na Kamen grič

V času gradnje gasilskega doma in trajanja koronavirusa smo pri organizaciji zimskega pohoda malo potihnili. Bil je že čas, da se letos vrnemo na stare tire. Na Prešernov dan, 8. februarja, smo se kot vsako leto pred tem odpravili na pohod na Travno goro in Kamen grič. Že v jutranjih urah smo se iz gasilskega doma odpravili do zaselka Vranove njive, kjer smo se podali čez Pleše do Travnne gore. Tam smo imeli malo daljši počitek. S Travnne gore nas je pot peljala do cilja, na Kamen grič. Tam smo se okrepčali z odličnim golažem in polento, kot vsako leto pa smo tudi letos recitali poezijo Franceta Prešerna. Pohod bo organiziran tudi naslednje leto.

Mladinsko tekmovanje na kvizu

Na tekmovanje smo se pripravljali z osmimi ekipami (štirimi pionirskimi, tremi mladinskimi in eno ekipo pripravnikov). V soboto, 2. marca, je tekmovanje potekalo v športni dvorani v Sodražici. Sodelovalo je okrog 40 pionirskih in mladinskih ekip in sedem ekip pripravnikov. Naši pionirji so dosegli 20., 24. in 38. mesto. Ena ekipa pionirjev je tekmovala izven konkurence. Mladinci so bili 9. in 28. Žal se zaradi bolezni tekmovanja ni mogla udeležiti ena mladinska ekipa in ena ekipa pripravnikov.

Poveljnik Toni praznuje

Naš poveljnik se je 10. marca srečal z Abrahamom. V soboto, dan prej, smo ga presenetili in mu postavili mlaj. Gasilci in gasilke mu iskreno čestitamo ob tem jubileju in mu želimo vse dobro!

Ping-pong tekmovanje

V marcu je naše društvo prvič organiziralo tekmovanje v ping-pongu. Nanj se je prijavilo kar nekaj moških in žensk iz različnih starostnih skupin. Šlo je na izpadanje. Prvi trije najboljši so prejeli medalje. Prvo mesto je zasedel Nik Jelič, drugo Jan Trhljen in tretje Vito Vesel. Iskrene čestitke dobitnikom medalj in veliko sreče ostalim tekmovalcem na naslednjem tekmovanju.

Materinski dan

V soboto, 23. 3., smo v našem društvu organizirali praznovanje materinskega dne, ki smo ga v zadnjih letih ravno tako opustili zaradi gradnje gasilskega doma in epidemije koronavirusa. Z mladino smo pripravili bogat kulturno-glasbeni program. Na proslavi so otroci zapeli Mamica je kakor zarja in Hvala, draga mami. Recitali so veliko pesmi Toneta Pavčka ter igrali na sintetizator, harmoniko in violončelo. Hvala vsem mamicam, ki ste sodelovale pri pripravi peciva, kar daje dodatno vrednost takemu dogodku. Hvala tudi vsem ostalim, ki so sodelovali pri organizaciji, in tudi vsem gledalcem in poslušalcem, ki ste se udeležili tega lepega dogodka.

Novičke iz Žimaric

Tina Klun, Darja Žunič Klun, Hinko Klun
Foto: Hinko Klun

Pust 2024

Na pustni torek je tradicija, da se otroci v Žimaricah našemijo v maškare, mi jim pravimo tudi mačkare. Po šoli se odpravijo od hiše do hiše, od vrat do vrat. Med svojim obiskom vaščani nagradijo maškare s sladkarijami, sadjem in včasih tudi s kakšnim evrčkom. Žimarice so trenutno blagoslovljene z res veliko generacijo predšolskih otrok in otrok v nižjih razredih OŠ. Ti otroci so še premajhni, da bi šli sami v maškare od hiše do hiše, zato smo se v Vaškem društvu Žimarice odločili pripraviti prvi sprevod žimarskih maškar. Na pustni torek, 13. 2. 2024, ob 15.56 je sprevod odšel na svojo prvo pot skozi Žimarice. Prva maškara je nosila tablo z napisom »Žimarske maškare«, za njo pa je stopal sprevod malih in velikih maškar ob spremljavi glasne glasbe. Maškare smo iz vaščanov izvabile marsikateri nasmeh. Po končanem sprevodu smo se zbrale pred gasilskim domom, kjer so nas čakali krofi, sok in bomboni. V Vaškem društvu Žimarice smo veseli, da je bila udeležba na dogodku dobra, saj je bilo prisotnih nekaj več kot 30 maškar. Tako množična udeležba nam daje motivacijo za nadaljnjo organizacijo podobnih dogodkov. Vodstvo društva se zahvaljuje vsem organizatoricam dogodka.

Velikonočni čas 2024

Že šesto leto smo na soboto pred cvetno nedeljo pripravili delavnico izdelovanja velikonočnega okrasja, velikonočnih butaric in butare velikanke. Najmlajši so izdelovali papirnate zajčke in košarice za

pirhe. Mentorice so pomagale pri izdelavi tradicionalnih velikonočnih butaric, mentorji pa smo izdelali že četrto tradicionalno žimarsko butaro velikanko. Butara je bila narejena iz značilnih rastlin, kot so leskove šibe, bršljan, oljčne vejice ipd. Okrasila jo je manjša skupina otrok z mentorji.

Na velikonočno soboto je vaško društvo poskrbelo za ozvočenje blagoslova živil. Ob obisku je g. župnik blagoslovil tudi butaro velikanko. Hvala mentorjem, otrokom in g. župniku za prečudovito popestritev velikonočnih praznikov.

Ste se kdaj vprašali, kako je zajec postal simbol velike noči?

V Nemčiji zajce že od predkrščanske dobe povezujejo s pomladjo in plodnostjo. Pravzaprav je bil zajec simbol Eostre – poganske germanske boginje pomladi in plodnosti. Menijo, da se je ta poganski simbol pomladi in plodnosti

najverjetneje združil s krščansko tradicijo v Nemčiji v 17. stoletju.

Jajca in zajci so že od antičnih časov simboli plodnosti, pomlad pa simbol ponovnega rojstva. Torej, čeprav zajci ne nosijo jajc, je bila povezava teh simbolov skoraj naravna. Kasneje je bilo Jezusovo vstajenje povezano s pomenom ponovnega rojstva. Zapis iz 17. stoletja v Nemčiji prvič opisujejo velikonočnega zajca (Oschter Haws). Po ljudskem izročilu naj bi velikonočni zajec prinesel pisana jajca v košare otrok. Nemški priseljenci so to tradicijo velikonočnega zajčka prinesli v ZDA v 18. stoletju. Z leti se je tradicija razvila tako, da poleg velikonočnih jajc vključuje tudi čokolade in igrače.

Velikonočni zajček in velikonočna jajca so izvorno torej poganski simboli pomladi in ponovnega rojstva. Skozi stoletja so se ti starodavni simboli povezali s krščanskim praznikom velike noči, tako da sta se obe tradiciji združili.

PGD Žimarice-Globel-Podklanec se je udeležilo kviza gasilske mladine

V soboto, 2. marca 2024, je v OŠ Sodražica potekal kviz gasilske mladine Gasilske zveze Ribnica. PGD Žimarice-Globel-Podklanec se je tekmovanja udeležilo s petimi ekipami pionirjev in tremi ekipami mladincev, ki jih je vodilo in pripravljalo devet mentorjev.

Skupino pionirjev so sestavljali Žan Indihar, Val Kovačič, Jaka Plos z mentorico Nino Benčina, David Košmrlj, Luka Virant, Ažbe Zbačnik z mentorico Uršo Zbačnik, Iza Pirc, Ajda Pogorelc, Jan Pogorelc z mentorjem Juretom Pircem, Matevž Indihar, Andraž Vesel, Julij Klun z mentorico Darjo Žunič Klun ter Vita Zbačnik, Maja Košmrlj, Eva Virant z mentorico Majo Klun.

Skupino mladincev so sestavljali Lana Gornik, Zala Perušek, Sara Košir z mentorjem Ivanom Gornikom, Nejc Kovačič, Matic Kovačič in Dominik Pahulje z mentorjem Brankom Benčino in Gal Šega, Aljoša Oman, Ažbe Turk z mentorjem Alešem Koširjem. Na tekmovanje se je vse do zadnjega trenutka zagnano pripravljala tudi dekliska skupina pripravnic

Počastitev 8. marca, dneva žena

Ana Modic

Foto: Janez Mihelič

v sestavi Ajda Klun, Nika Gornik in Manca Košir z mentorjem Jožetom Mustavarjem, ki pa se zaradi poškodbe ene od tekmovalk žal ni mogla udeležiti tekmovanja. Pripravljali smo se v gasilskem domu, kjer smo imeli letos boljše pogoje za trening na novih gumijastih podlogah.

Mladi gasilci morajo na tekmovanju pokazati ogromno znanja o zgodovini in organizaciji gasilstva, prvi pomoči in požarni preventivi. Na praktičnem delu tekmovanja preizkušajo svojo spretnost in hitrost na poligonu ter pri vezanju gasilskih vozlov. Naša mladina je pri tem dosegla zavirljive rezultate. Po končanem tekmovanju nas je vodstvo gasilskega društva pogostilo s picami in pijačo v gasilskem domu.

Namen kviza gasilske mladine je pridobivanje znanja ter spretnosti mladih gasilcev za spoznavanje in utrjevanje medsebojnih odnosov, prav tako pa tudi izmenjava izkušenj med mentorji in mladino. Poleg pridobivanja gasilskega znanja jih vzgajamo v timske delu, složnosti ter disciplini, kar je v današnji družbi še kako pomembno. Mladi gasilec, ki se že zgodaj uči in raste v gasilskem duhu, je še kako vesten in pripaden tudi v odraslem obdobju.

Zavedamo se potrebe vključevanja mladih v gasilsko delo. Veseli smo, da so še vedno zelo navdušeni in ponosni na gasilstvo.

Redni letni občni zbor PGD Žimarice-Globel-Podklanec

V soboto, 9. marca 2024, je ob 18. uri v gasilskem domu potekal letni občni zbor PGD Žimarice-Globel-Podklanec. Po prebranih poročilih za leto 2023 se je še posebej izpostavil plan dela za leto 2024. Želja vseh prisotnih je, da se čim prej izgradi novi medvaški gasilski dom.

Vodstvo gasilskega društva je podalo pobudo za izvajanje aktivnosti, s katerimi bi pospešili pridobivanje finančnih sredstev. Za uresničitev načrtov se bodo poleg članov PGD morali angažirati tudi krajanji vseh treh vasi: Žimaric, Globeli in Podklanca. Glede na pozitiven odziv na veselici ob stolecnici gasilci ne dvomimo v podporo.

Zaradi zahtevnosti predvidenih aktivnosti se je okrepil tudi upravni odbor z novo izvoljeno tajnico PGD Špelu Lušin.

Dan žena smo letos v DU Sodražica počastili na dva načina: z razstavo naših kvačkanih izdelkov in umetniških slik in s proslavo za osmi marec.

Za razstavo slik njenega pokojnega moža, Jožeta Pihlerja, prof. likovne umetnosti, je poskrbela gospa Pavlina Pihler. Slike prikazujejo žensko in cvetje. Kvačkarice smo dodale kvačkane liste, cvetje, kvačkane vazice za rože, rumeno sonce in pisane ptičke, vse v svežih pomladnih barvah: zeleni, rumeni in beli. Na dveh foteljih sta nas pozdravili dve temperaturni odeji, ki sta morali biti nakvačkani v določenem časovnem obdobju in nas opominjata, da zime še ni konec. Na odejah, ki sta jih izdelali Nirmala Prema in Jelena Mihelič Žurga, se grejeta dve živalci, medved in zajček, ki sta ju ustvarili Nirmala in Olga Bregar. Razstava je bila v Krekovem domu na ogled ves mesec marec skozi veliko panoramsko okno.

Prav na dan žena, 8. marca, smo članice in član DU Sodražica skupaj z OPB OŠ Sodražica pripravili prireditev ob dnevu žena. Po odzivu gledalcev v dvorani in glede na lastna občutja je bila prireditev uspešna. Večji delež dela je opravila OŠ oziroma učenci in učiteljice OPB. Vodja priprav je bila učiteljica Nika Jakopin, prof. likovne vzgoje. Napisala je scenarij proslave, povezovalni tekst in izdelala čudovite plakate, ki so vabili na prireditev. Učiteljica Teja Tegelj je izdelala papirnate rože, s katerimi je bil okrašen oder, papirnate tulipane so otroci podarili ženskam ob izhodu iz dvorane. Prireditev je povezovala učenka Eva Fajdiga iz 4. razreda, na branje besedila jo je pripravila učiteljica Renata Tegelj Lesar. Učiteljica Anja Andoljšek je z učenci 1. razreda OPB pripravila dramsko igrico Bobek in barčica, učiteljica Klara Petrič Klančar rajalno igrico Trnuljčica z OPB 2, Učiteljica Nuša Lesar z OPB 3 Zgodbo o prijateljstvu, učiteljica Katja Simič plesno točko, učiteljica Mojca Šilc pa je s folklorno skupino prikazala običaj tepežkanja z igrico Reši se.

Tako je pri prireditvi sodelovalo osem učiteljic in 70 učencev. Za zaključek prireditve je na frajtonarico zaigral Gal Modic, učenec Glasbene šole Ribnica. DU Sodražica se je predstavilo z uvodnim govorom o pomenu 8. marca, s skečem o dojenčk-

ovi trmi in s tremi recitacijami, ki so govorile o srčnih vezeh med babico in vnukom, o sreči in prijateljstvu. Recitatorke sta bili Ivanka Andoljšek in Ana Modic, ki je tudi prebrala uvodni govor. Skeč o dojenčkovi samovolji so prikazali: Olga Bregar, Milka Gornik, Marina Vesel, Majda Vesel, Janez Oražem in Nevenka Mladenovič. Čeprav se besedila zaradi slabega ozvočenja ni dobro slišalo, so se otroci, pa tudi starejši ob opazovanju dogajanja na odru od srca nasmejali.

Iskrena zahvala gre vsem nastopajočim in njihovim mentoricam za lepšan dan žena ter OŠ Sodražica in gospe ravnateljici Majdi Kovačič Cimperman, ki je vedno pripravljena na sodelovanje šole z zunanjimi akterji.

Ženske z veliko začetnico

Marinka Vesel, predsednica društva

Foto: arhiv društva

Društvo podeželskih žena Ribnica je imelo letos svoj občni zbor v gostišču Urška ravno na 8. marec, tako da smo temu prazniku posvetili malo več besed in pozornosti. Ribniški župan Samo Pogorelec in direktorica Rokodelskega centra Tina Peček ter sodraški podžupan Ernest Pirnat so izrekli pohvalo za uspešno delovanje društva, v katerem se ohranja kulturna in kulinarčna dediščina naših prednikov. Tudi v bodoče so nam zagotovili medsebojno sodelovanje in finančno podporo. Moška predstavnik g. Ernest in g. Samo sta vsem prisotnim ženam in članicam čestitala za dan žena, ribniški župan pa je vsaki posebej izročil tudi rožico. Seveda smo župana Sama presenetile tudi ženske, saj smo mu za njegov rojstni dan zapele voščilo in ga obdarile s pečenim pletenim srcem in domačo češpljevo kapljico.

Dan žena. Kaj pravzaprav obeležuje ta praznik? Je mednarodni praznik žensk, prvotno imenovan dan delovnih žena in ga v približno stotih državah praznujemo 8. marca. Dan žena je dan ekonomske, politične in socialne enakopravnosti in dosežkov žensk in se praznuje že od leta 1917 dalje, ko so se 8. 3. istega leta začeli protesti žensk za enakopravnost in pravičnost v družbi.

Kako pa gledamo na ta dan ženske danes? Morda smo srečne že, če se nas moški spomnijo s kakšno rožico ali pa vsaj z objemom. Ali se kdaj vprašamo in se zavedamo, kaj sploh smo v svoji biti? Se znamo ceniti?

Za vzgled bi morali imeti žensko, ki se ce-

ni, spoštuje, ki je pripravljena na spremembo pri sebi in spodbuja premike pri drugih. S svojo nežnostjo, a hkrati neomajno močjo je zgled celotni družini, skupnosti in vsem ženskam okrog.

Ko katerikoli ženski nekaj uspe, uspe nam vsem. Ko uspe nam, s tem pomagamo vsem ženskam. Naša odgovornost je, da s svojimi žarki božamo in ščitimo ostale ženske, ki so nemočne in nimajo pogovora in moči, da bi sijale. Ko ženske stopimo skupaj in podpremo ena drugo, ves svet zasije. Ni lepšega kot so sijoče ženske, ki držijo skupaj! Ko vsaka s soncem v srcu uživa svoje sanje in pogumno nadaljuje svoje življenjsko potovanje. Prav je, da se zavedemo, da smo vse ženske eno, da imamo iste

rane, enake želje. Prav je, da držimo skupaj in da varujemo to našo skupnost, ker tukaj izvira naša moč. Ena drugi bi morale biti kot mame, zaveznice, učiteljice, podpornice – pa ne v smislu lažnih smehljajev, ampak v iskrenosti.

Svet je nastal iz ženske in z njo se lahko tudi prerodi. Ženske smo tiste, ki smo same sebi svoj vir, smo tiste, ki odločamo o načinu življenja in spreminjamo svet z novimi, boljšimi odločitvami. Prav vsaka izmed nas ima posebne darove, vsaka lahko na svoj način opravlja to delo, ki je skupno vsem, vsaka se lahko nekoga dotakne. Prav je, da cenimo individualne darove, da jih opazimo pri sebi in drugih, da znamo ena drugo vzpodbujati, motivirati in pohvaliti.

Spoštovane ženske, imejmo se rade, z odgovornostjo skrbimo ena za drugo, saj bomo le tako dokazale, kaj smo in kaj skupaj zmoremo. Ostanite zdrave, pogumne in ponosne, pridne in ustvarjalne, iznajdljive in igrive. Želim si, da bi v naši skupnosti sijale in sejele le dobroto in dobro voljo. Da bi bile Ženske z veliko začetnico!

Za veselo vzdušje sta na občnem zboru poskrbela mlada harmonikarja Kluba Urška, Mark Petek in Maks Hočevar.

Haskap jagoda oz. sibirska borovnica

Iztok Šonc

V Jelovcu pri Sodražici že sedmo leto na ekološkem nasadu rastejo jagode haskap, med ljudmi bolj poznane kot sirske borovnice. Pridelujeva jih Izток Šonc in moj tast Andrej Marolt. Za ta nasad sem se odločil, ker sem videl priložnost, da na zapuščenem travniku, ki meri en hektar, ekološko, brez pesticidov in herbicidov vzgojimo nasad haskap jagod, ki so bile takrat pri nas še nepoznan sadež.

Sočne, modročrne podolgovate jagode z modrikasto voskasto prevleko, ki zorijo zgodaj poleti in se v nasadu obirajo v prvi polovici junija, so že stoletja poznane na Japonskem in v Rusiji, pri nas pa ljudje počasi spoznavajo ta sadež in se zavedajo njegove izjemne zdravilne lastnosti ter edinstvenega okusa.

Kjub tastovemu prigovarjanju, da ni tako enostavno skrbeti za nasad s 4000 grmički, sem po nakupu sadik s Poljske in zasaditvi v nasadu mislil, da me čaka bolj brezskrbna in enostavna vzgoja plodov, vendar me je čakalo vse prej kot to. Po prijavi v postopek certificiranja sem po treh letih dobil certifikat o ekološki pridelavi, ki ga vsako leto obnavljam. Za gnojenje uporabljam samo ekološko dovoljena sredstva, največkrat koncentrat iz rjavih morskih alg, ki rastlinam poveča koreninski sistem, odpornost in omogoča optimalno rast.

Ekološki način pridelave haskap jagod je zelo zahteven, veliko truda vzame ročno pletje nasada, obrezovanje sadik in zalivanje ob suši. Poleg tega je nasad v teh sedmih letih doživel in preživel katastrofalno pozebo, sušo, točo in težak sneg, ki je polomil skoraj večino grmičkov. Marsikdo se bo vprašal, ali niso sirske borovni-

ce odporne na mraz. Tako sem tudi sam preveril, ko sem se jih odločil posaditi, saj je nasad oddaljen 14 km zračne linije od Babnega polja, ki velja za slovensko Sibirijo. Haskap jagoda je zelo odporna na mraz, saj preživi do $-45\text{ }^{\circ}\text{C}$, aktivna vegetacija se začne pri povprečni dnevni temperaturi 3 do $5\text{ }^{\circ}\text{C}$, poganjki pa lahko rastejo že pri $10\text{ }^{\circ}\text{C}$. Med cvetenjem lahko grm zaradi povečane vsebnosti sladkorja v celičnem soku prenese zmrzal do $-8\text{ }^{\circ}\text{C}$. Najbolj vegetativna rast se pojavi od začetka maja do sredine junija. Haskap jagoda je prilagojena na hladno podnebje in ne prenaša vročine in toplih zim. Pri nas pa se ponavadi začne topel teden v januarju nadaljuje z visokimi temperaturami v februarju in konča s pozebo v sredini aprila, ki je večja od $-10\text{ }^{\circ}\text{C}$, kar je zelo slabo za rastlino. Vzgoja sadeža v takih nestabilnih razmerah je loterija, ampak s trudom nama glede na vse vremenske nevesočnosti kar uspeva.

Voluharja, ki nama dela kar nekaj preglavic v nasadu, uspešno preganja s pastmi, sosedov muc vsake toliko kakšnega ulovi, tudi lisice in kune iz bližnjega gozda ter ujede in sove z bližnjih dreves mi ga pomagajo držati pod nadzorom. Lansko leto, ko sva s tastom pomladila nasad z obrezovanjem, je bila težava tudi s ptiči, saj niso imeli v naravi dovolj hrane in so v nasad prileteli na borovnice.

V nasadu imam štiri različne sorte haskap jagod, ki so primerne za medsebojno opraševanje, veliko dela pri opraševanju pa opravijo tudi čmrlji. Sorte se med seboj razlikujejo po obliki, okusu in namenu uporabe.

Naj omenim še zdravilne lastnosti sve-

žega ali zmrznjenega sadeža, ki so skupaj z ekološko pridelavo prava kombinacija za močan imunski sistem in razvajanje brbončič.

Haskap jagoda ima dvakrat večjo vsebnost antioksidantov kot navadna borovnica, višjo koncentracijo vitamina C kot pomaranča in podobno koncentracijo kalija kot banana.

Haskap jagode dokazano krepijo imunski sistem in pomagajo telesu pri boju z različnimi boleznimi, predvsem koristne so za srčno-žilni sistem, kateremu pomagajo krepiti stene krvnih žil, preprečevati aterosklerozo in zniževati krvni tlak. Blagodejno vplivajo na prebavila in obnavljajo prebavni proces.

Poleg uživanja svežih haskap jagod jih je možno tudi zmrzniti, koristne lastnosti pa pri tem ne bodo okrnjene. Med toplo obdelavo se nekatere koristne lastnosti izgubijo, vendar imajo še vedno edinstven okus za izdelavo marmelad, sirupov, kompotov, raznih zavitkov, žganih pijač itd. Največ blagodejnih učinkov pa dobimo ob uživanju svežih haskap jagod. Sladki in kisli sadeži so dobri tako sami kot v kombinaciji z mlečnimi oz. nemlečnimi izdelki, drugimi gozdnimi in vrtnimi sadeži, za pripravo sadnih solat, smutijev, kot dekoracija v ginu itd.

Sem tudi član društva pridelovalcev haskap jagod v Sloveniji, kjer si izmenjujemo izkušnje in se trudimo promovirati ta izjemno zdrav sadež.

Dozorijo v prvi polovici junija lahko teden prej ali kasneje, odvisno od temperatur, sončnega ali deževnega vremena. Takrat k sebi v nasad vabim vse, ki si želijo nabirati haskap jagode ali se z njimi posladkati, narediti zalogo za čez zimo ali pa preprosto uživati v nabiranju brez skrbi za srečanje s kakšnim medvedom ali klopm. Za stolčke in posodice je poskrbljeno, ob močnem soncu pa tudi za senco. Se vidimo junija.

Prihaja večer smeha z Radiem Mlajku

Maruša Prelesnik Zdešar

Foto: Jorg Cegljar

France je rekel: »Ta Radio Mlajku je samu ze enkrat nastuopat, tu naj ze večkrat!« Zmotil se je, Radio Mlajku deluje že več kot 20 let!

Ob lanskoletni okrogli obletnici so se mlajkarji odločili, da vas ponovno povabijo na večer pristnega smeha v Športni center Ribnica. Ljubiteljski igralci radi povedo, da jih družijo predvsem ljubezen do narečja, prijateljstvo in humor, smeh in še enkrat humor.

»Debate sredi vasi so bile vroče!«

Za vse, ki jih frekvence še niso dosegle, naj Radio Mlajku na kratko predstavi: To je zasedba štirih gostobesednih ženičk in enega manj zgovornega, a zato nič manj brihtnega gospoda, ki s svojimi nastopi ne razveseljuje zgolj dobrega humorja vajenih ribniških ušes, ampak je prepričala že marsikaterega tujega gosta. V dvajsetih letih delovanja je zabavna družčina naštel kar 198 nastopov in bo ravno ob 20. rojstnem dnevu imela svoj 200. nastop. Razveseljuje jih dejstvo, da se ljudje radi nasmehajo njihovim šalam, tudi tistim, iz-

rečenim na njihov račun, kar še enkrat dokazuje, da so Ribničani narejeni iz pravega testa.

Hrovačani se najbolj zabavajo ob pripravah na nastope. Takrat iz njih bruhajo ideje o dogodku ali osebi, za katero bodo nastopili. Radi se spominjajo besed svojih starih mam iz časov, ko so še na sredi vasi nosili mlajku. Vse so rade zatrjevale, da se ob srečanjih in čakanju na mlajkarja ne razširijo najbolj vroče novice, a že laični opazovalec bi si upal trditi drugače: debate sredi vasi so bile vroče!

Po toliko uspešnih nastopih in veselju, ki ga že vrsto let prinašajo njihove šale, je na mestu, da humorju in praznovanju rojstnega dne posvetijo celovečerni dogodek. Kljub temu da imajo dobro namazane jezike, ki se zlepa ne utrudijo, so se odločili, da za to posebno priložnost v goste povabijo tudi Tilna Artača, Žigo Bižala in Romana Zupančiča, s katerimi bodo Večer Radia Mlajku napolnili tudi z dobro glasbo. Da bo še bolj prijeten, so se obrnili tudi na znano voditeljico s TV-ekranov Bernardo Žarn in njenega nepogrešljivega sovoditelja v oddaji Nedeljsko popoldne Jožeta Robežnika. Ja, slednjega bi zagotovo lahko povabili kot posebnega reporterja Radia Mlajku, če bi le znal ribniško

narečje. In če bi ga, seveda, med svoje ženske spustil France. Edini moški v ekipi sicer večkrat ostane brez besed, a so tiste, ki jih izreče naglas, toliko bolj sočne in zabeljene.

Dekleta zase rade pravijo, da se na vsakem nastopu imenujejo drugače: ena je najprej Franca, a že naslednjič Pavla. Tekom vseh teh let pa so si izoblikovale karakterje, osebnosti, ki pritičejo družbenemu času in duhu, da se lahko z njimi poistovetijo gledalci. Nina Demšar je v liku velika poznavalka vseh ljudi. Rada hodi na oddih v hotel Delfin v Izolo, za krilo pa se jo še pri 40 drži sin Franci. Anja Bolha je tiha dolgoletna vdova, ki se malokrat prepira. Če ne bi bila v družbi opravljk, bi jo lahko zamenjali za navadno ženico. Ima najmanj mleka in rada hodi k frizerki Danici. Maruša Prelesnik Zdešar je krščanska duša, ki pogosto hodi na Brezje k Mariji pomagaj. Ves čas se križa in slepo zaupa župniku. Tudi penzion mu rada nese, samo da dobi odpustek. Katja Prelesnik ima sorodnike po celi ribniški dolini. Zelo hitro govori in vedno hoče biti najbolj pametna, mlekarice in mlekar jo le težko preglasijo. Ima borbensko penzijo. Gregor Prelesnik, France, je copata, mediator, razgledan, največji kmet v vasi, ki rad zahaja v lokalno gostilno Lobajnca. Je redkobeseden, a tisto, kar pove, drži.

In še kako drži, da se nam v nedeljo, 19. 5. 2024, obeta večer humorja, spektakel, ki prinaša mnogo presenečenj, ki pritičejo okroglim rojstnodnevnim zabavam. Tudi tokrat bodo nastopili njihovi najmlajši člani, otroški Radio Mlajku, a ne pričakujte samo humorja, ampak še več ... so nam zaupali viri okrog Radia Mlajku.

Mi dodajamo, da so vstopnice na voljo na Petrolih, v Trafiki Ribnica in prodajnem mestu www.mojekarte.si.

V spomin in čast Magdaleni Gornik

Andreja Arko

Ime, podoba in osebnost Magdalene Gornik so bile še pred nekaj leti marsikomu od nas popolna neznanka, zdaj pa zaradi naziva Božje služabnice, za katero poteka postopek za svetništvo, postaja prepoznavna daleč naokrog. Kako prepoznavna, spoštovana in češčena je ter postaja še bolj, smo lahko razbrali ob dogodku, ki ga je župnija Sodražica v pripravila v spomin na njen smrtni dan 23. 2. 1896. Svoje zemeljsko življenje je torej zaključila že pred 128 leti, a glas o njej se je začel širiti, kot je sama napovedala, šest generacij po njeni smrti. Veliko število uslišanj, ozdravljenj, rešitev raznih stisk in situacij na Magdalenino priprošnje je prispevalo k njeni prepoznavnosti, tako kot tudi njene jasnovidne napovedi dogodkov ali dogajanj, ki so se zares zgodile. V postopku za njeno svetost je kongregacija za svetnike 23. novembra 2021 izdala dovoljenje, s katerim je lahko nadškofija začela uradni postopek za beatifikacijo in kanonizacijo Božje služabnice. Le nekaj korakov jo v postopku torej še loči od svetništva, ko jo bomo lahko spoštljivo nazivali sveta Magdalena Gornik.

Cerkev v Sodražici je bila polna do zadnjega stojišča. Romarji so prišli z vseh koncev Slovenije, tudi iz tujine (Hrvaška, Italija, Avstrija). Ducat jih je peš priromalo iz Vipave in okolice. Na poti so bili dva dni, kar je zares pohvalno in vredno spoštovanja, s čimer so pokazali, koliko jim Magdalena pomeni.

Zdi se, da je bilo na slovesnosti prisotnih več ljudi od drugod kot domačinov. Prav enako, kot so ljudje od povsod prišli k letošnji slovesni maši v njen spomin, so Magdaleno hodili opazovat na Goro že v času njenega življenja. Menda je bilo na Gori vedno toliko firbcev, da so imeli Magdalenini domači nemalokrat kar nekaj nevšečnosti pri ohranjanju njene zasebnosti.

Ob slovesnosti, ki jo je daroval nadškof metropolit msgr. Stanislav Zore, je zanjo pripravil lepo pridigo o Magdaleni ter v njej poudaril: »Avgusta leta 1848, ko je po Evropi vrelo od tako imenovane pomadi narodov, se je na Gori nad Sodražico začejala drugačna pomlad: pomlad svetosti, pomlad zvestobe Bogu in pomlad veselega zadoščevanja za grehe bližnjih. Od tega dne se namreč pričenjajo Magdalenina redna zamaknjenja in videnja, ki trajajo vse do njene smrti. Pričenja se novo Magdalenino življenj-

sko poslanstvo: trpeti in klicati k pokori. Ko se seznanjamo z njenim življenjem, nas močno nagovarjajo mistični darovi, ki so Božjo služabnico znova in znova pridruževali Jezusovemu trpljenju, križu in smrti, saj v poročilih o teh doživetjih beremo, kolikokrat je doživela mistično smrt, njena zvesta hoja za Jezusom pa jo je prav tolikokrat pridruževala njegovemu vstajenju.« Dominik Janež – duhovnik, ki je dvakrat skrbel za cerkev Marije Snežne na Gori, sicer pa Magdalenin rojak, doma iz Globeli, ki je sam veliko molil in so ga ljudje imeli za svetnika – je za pokojno Magdaleno opravil mašo zadušnico in pogrebni obred. Potem je zapisal: »Jaz sem za njo prepričan, da je bila prava zamaknjenka. Ljubljena Božja. Upam, da že uživa rajsko veselje pri njem, nebeškem Ženinu, ki ga je tako ljubila in po njem hrepenela.«

V zaključku pridige je nadškof poudaril, kako zvesto je bila Magdalena predana svojemu mističnemu poslanstvu. Ko je bila povabljenka in poklicana k sodelovanju, je, četudi je vedela, da jo čaka trpljenje, vedno odgovarjala pritrdilno. Ko ji je v mističnih doživetjih angel ali kakšna druga sveta oseba ukazala: »Pejdi les! [t. j. Pojdi sem, pridi semkaj]«, je Magdalena, kot vse mistične pojave, zabeležila: »Pa sim šla.« Zares krasen dokaz, kako srčno predana je bila. Kako poteka postopek za

Magdalenino svetost, je na kratko opisal postulator Franci Petrič. Zahvalil se je za prejeta pričevanja in povabil, da na nadškofijo ali njemu osebno posredujemo nova, sveža, kajti v postopku so taka pričevanja zelo pomembna.

Dogodek je bil zaključen s premiero novega filma o Magdaleni s pomenljivim naslovom Okronana, ki ga je s poglobljeno študijo o vsem mističnem dogajanju v zvezi z njo skrbno pripravil Filmski studio Sipoš. Film nam bo vsem zagotovo še bolj približal Magdalenino svetost in nas spodbudil, da se ji priporočamo. Ob njeni obletnici rojstva za nebesa je izšlo tudi glasilo Magdalenin glas z Gore, ki je čtivo o (skoraj) vsem dogajanju v zvezi z Magdaleno. Glas o njej se zares neutrudno širi. Njen grob je obiskan kot le malokateri, na njem včasih ni prostora niti za prižig še ene svečke. V temi in nočeh prostor, kjer počiva njeno zemeljsko telo, žari od vseh svečk, ki jih prejme, mnogi, ki je nimajo možnosti in priložnosti obiskati, pa se ji priporočajo, jo prosijo, molijo in se ji zahvaljujejo na daljavo, kar zagotovo tudi šteje.

»Zaupamo, da Magdalenina molitev, priprošnja in njeno trpljenje tudi danes prinaša blagoslov in je obenem vabilo, da slišimo njene spodbude, vabila in klice,« je še poudaril Franci Petrič. Zaupa nas veliko. Si med njimi tudi ti?

Iz malega raste veliko

Ljubica Košir

To vsi vemo. Vsem nam, tudi meni, je bilo marsikaj položeno v zibelko. Imela sem skrbna starša, bila deležna ljubezni in živela lepo otroštvo. Nismo živeli v izobilju ali v pomanjkanju, sta nas pa starša vzgajala v odgovornosti do sebe, do stvarstva in do vsakogar. Privzgojila sta nam delovne navade, za kar sem jima posebej hvaležna. Kot vsak človek sem podedovala nekaj njunih lastnosti (dobrih in slabih), prejela pa tudi talente, ki sem jih mogla v življenju tudi razvijati in se poklicno usmeriti.

Med tistimi talenti, ki jih zelo rada uporabljam, je gotovo petje že od otroških

let, tako v otroških in mladinskih zborih, v šoli in v cerkvi. Prav zato z velikim veseljem spremljam tudi družinski zbor v naši župniji, ki ga že nekaj let vodi ga. Valerija Žabkar in je pravo poživilo v naši župniji. V lanskem letu se je njihov zborček razširil in vanj smo bili povabljeni vsi, ki radi pojemo in si želimo druženja veselih obrazov.

Družinski zborček ima pevske vaje vsako nedeljo ob 9. uri dopoldne, starejši (občasno tudi združeni zbor) pa vsak ponedeljek zvečer ob 19.30. Radi prihajamo, gotovo je včasih potrebna tudi kakšna žrtev, trudimo se širiti veselje, razumevanje in vztrajnost. Včasih potrebujemo tudi medsebojno pomoč in naklonjenost, kar vsakemu od nas veliko pomeni. Veseli bomo prav vsakega glasu, ki se nam bo pridružil.

V pripravi na veliko noč smo salezijanske sotrudnice izvedle tudi oratorijsko delavnico presenečenja za osnovnošolske otroke. Udeležilo se je lepo število otrok – od predšolskih do devetega razreda. Razpoloženje je bilo pristno in veselo, kot se za otroke spodobi. Iz kvašenega testa smo po delih sestavljali sončnični cvet (gnetli, valjali, mazali, sestavljali dele in na koncu cvet posuli s semeni).

Potrebne je bilo kar nekaj vztrajnosti,

potrpežljivosti, poslušanja in gledanja navodil, a ko je vsak otrok izdelal svojo sončnico, je bilo na obrazih videti res veliko veselja. Otroci so svoje kruhke ponosno in pazljivo odnesli domov, kjer jih spekli. Nekatere mamice so nam sporočile, da so jih z velikim veseljem tudi pojedli.

Za najmlajše je ena od sotrudnic izdelala rožice, ki so jih otroci podarili mamicam za materinski dan. Rožice so lahko uporabile tudi kot podstavek za pirhe.

Mislím, da so za vse nas tovrstna srečanja koristna in nepozabna in si jih želimo tudi v prihodnje.

V župniji Sodražica: seminar za duhovno in osebno rast Vera in zdravje

Vabljeni na seminar Vera in zdravje, ki poteka v župniji Sodražica. Na njem spoznavamo, kako je vera v Boga povezana s človekovim zdravjem, kako vera močno vpliva na zdravje in kako pomaga k boljšemu zdravju. Spoznavamo in izkušamo moč vere v Jezusa Kristusa, ki je živ in deluje tudi danes.

Človek ni le telesno bitje, zato pretirano ukvarjanje s telesom in skrbjo zanj še ni dovolj za doseganje sreče, dobrega počutja, zadovoljstva, zdravja in polnosti življenja. Človek je mnogo več kot le telesno bitje – je tudi duševno in duhovno. Duh je najpomembnejši in najgloblji del človekove osebnosti. Če je ta bolan, se posledice kmalu prenesejo na dušo in telo, saj sta neločljivo povezana z njim. Pogosto se dogaja, da ljudje zdravimo določene (fizične) dele v telesu, a neuspešno, ker je vzrok drugje. Ukvarjamo se z zdravljenjem t. i. simptomov in ne vzrokov bolezni, zato pogosto ne pride do konkretnih sprememb oz. ozdravljenja. Jezus Kristus nam daje številne nasvete

in »recepte« za doseganje in ohranjanje zdravja. Ti se skladajo z znanstvenimi dognanji, zato mu je vredno prisluhniti. Jezus nas želi ozdravljati celostno: našega duha (srce), miselnost (mišljenje), čustvene rane, boleče spomine, pa tudi telesa. V naši notranjosti se skrivajo vzroki za psihosomatske bolezni in bolečine, ki jih Jezus lahko ozdravi preko molitve, tj. odnosa z njim in po svojih zakramentih, ki jih je podaril svoji Cerkvi in po katerih se nas želi dotikati. Zdravje telesa ni najpomembnejša stvar v življenju. Ko si človek prizadeva za doseganje tistega zdravja, ki mu vera namenja največ pozornosti, pogosto začne doživljati ozdravljajoče spremembe tudi na svojem telesu. O vsem tem in še več tudi na srečanju, ki bo potekalo v župnijskem domu v Sodražici v mesecu maju.

Sreda, 8. maj, ob 20.00
Bog želi ozdravljati naše rane in boleče spomine.

ČAS JE...

...ZA RAZISKOVANJE!

Izkoristite naravo in ugodno izposajo zanesljivih e-koles.

Za rezervacije in informacije pokličite:

041 369 704

www.sodrazica.si/izposoja-e-koles

Koncert napolnil novoštiftarsko cerkev

Marijan Cvitak

Foto: Marko Burger

V čarobnem adventnem času, tik pred najlepšim božičnim praznikom, v soboto, 23. decembra 2023, je v cerkvi Marije Vnebovzete pri Novi Štifti zazvenel božični koncert brezčasnih sakralnih melodij. Nastopila sta domačinka, ki sedaj živi in ustvarja v slovenski prestolnici, sopranistka Petra Vrh Vrezec in pianist Tadej Horvat. Program je z veznimi besedili p. Marjana Čudna povezovala Barbara Fajdiga in nas tako ob lepi glasbi še bolj popeljala v božični mir v naših srcih.

Kljub mrzlemu večeru so se z ljubitelji lepega petja napolnile prav vse klopi v cerkvi, nekaj pa jih je zadaj celo stalo. Prvi del koncerta je bil posvečen Mariji, Jezusovi materi, ki je Božjemu Sinu podarila življenje. »Njena duša je brez vsakega madeža in polna milosti. Njeno telo je deviško in obdano s tako lučjo, da se je na zemlji nikoli nisi naveličal gledati, je poslušati in občudovati,« je tankočutno prebrala Barbara. Visoko pod strop novoštiftarske akustične cerkve so zazvenele kar tri Ave Marije, dve znani in ena nepoznana, in ogrele poslušalčeva ušesa. Sledilo je praznovanje ob veselih, a za izvajalce izjemno zahtevnih Händlovih in Mozartovih vižah s kopico hitrih not v višino in nižino ter z lepo vezno mislijo: »Ne pustimo se premotiti praznim stvarjem, da ne bi za božič in skozi vse leto opazili sijaja božične zvezde v sebi in drugih!« Zaključek je bil namenjen pripravi na božič z lepimi poznanimi božičnimi pesmimi, ki so še posebej lepo zazvenele s pevkinim žametnim glasom: Dete rajsko, Hitite kristjani in O sveta noč.

Mogočen zaključni aplavz poslušalcev, ki se kar ni končal, in celo stoječe ovacije najbolj pogumnih in navdušenih so izvajalca zagotovo poplačali za njuno delo in ustvarjanje. Za udeležence koncerta je bil to prelep uvod v božični čas in zapete melodije so zagotovo poslušalcem odzvanjale še dolgo v mrzlo noč, kakor tudi zaključne besede: »Potem, ko si svoje oči napolnil z lepoto Deteta v jaslih, ne odidi takoj stran! Dopusti, da njegove oči postanejo tvoje, njegova ušesa tvoja, njegova usta tvoja usta. Dopusti, da njegove roke postanejo tvoje roke in njegov nasmeh tvoj. To bo iz tebe naredilo človeka, ki bo v vsakem prepoznal svojega brata in sestro. Takrat se bo Božji Sin v tebi resnično rodil in osrečil tvoje srce.«

V spomin

Tatjana Matelič – Bebi

Za DU Sodražica zapisala Ana Modic

Tatjana Matelič bi letos jeseni dopolnila šele 74 let, saj se je rodila 19. novembra 1950 v partizanski družini. Oče Danilo Samsa je bil aktiven bоре v partizanskih vrstah. V koči pri jami Ogenjca nam je Beba vsako leto pokazala preprost top, ki ga je njen oče izdelal skupaj še z enim kovačem iz Turjaka. Beba je po končani osnovni šoli v Sodražici odšla na šolanje v Ljubljano, po končani pedagoški gimnaziji se je vpisala na fakulteto za šport. Kot učiteljica športne vzgoje je službovala po šolah v Kočevju, Ribnici, v Loškem Potoku, nekaj let tudi na OŠ Sodražica. Poleg športnih spretnosti je tudi zelo lepo risala in pisala. Svoje delo je opravljala vestno in odgovorno.

Bila je skrbna mama, skrbela je za telesni in duševni razvoj svojih dveh sinov, na katera je bila zelo ponosna. Prav tako je bila ponosna na svoje vnukinje.

Njena značilnost so bila športna oblačila in obutev v odtenku pariško modre barve. Tako je tudi na zunaj pokazala svojo športno dušo. V mladosti je veliko smučala, saj so bili zimski športi dolgotrajna sodraška tradicija. Kot upokojenka je tekmovala v smuku in balinanju za DU Sodražica. Rada je gledala šport na televiziji ali pa v športnih dvoranah in na zunanjih igriščih, še posebno, če sta kot tekmovalca nastopala njena otroka. Vsa njena družina: mož Tone in sinova Boris in Marko so bili in so še navdušeni športniki. Bila je članica smučarskega in balinarskega društva, članica UO DU Sodražica, skrbela je za organizacijo in izvedbo tekmovanja balinarskih društev upokojencev Dolenjske in Bele krajine na domačem balinišču v Sodražici in za orientacijske pohode Pokrajinske zveze društev upokojencev Dolenjske in Bele krajine pri nas na Travnici gori.

Beba je bila dolgoletna članica ZZB NOB in članica SD. Iz domačega okolja je prinesla spoštovanje do vrednot NOB. Skrbela je za spominsko ploščo na steni Zdravstvene postaje Sodražica in za grob neznanega partizana na pokopališču na Gori, da so na dan spomina na mrtve te spomenike krasile rože in ob njih gorele sveče. Udeleževala se je spominskih slovesnosti, posvečenih dogodkom iz časov NOB. Bila je članica UO KO ZZB NOB in je na sestankih dajala izvire predloge za dejavnost organizacije. Cenila je delo ostalih članov in jim bila hvaležna za ohranjanje spomina na partizanske borbe, še posebej na bitko v Jelenovem žlebu, v kateri je sodeloval tudi njen ata Danilo.

Kot človek je bila odkritosrčna in potrpežljiva, darežljiva in v sebi ni znala držati zamere. Nikomur ni storila žalega, vedno je delala le dobro.

Dolgo časa je trpela zaradi bolečin v kolku in hrbtenici. Letos pa se je njeno zdravstveno stanje močno poslabšalo, zato so jo odpeljali v bolnišnico. Ko smo izvedeli, da so jo po operaciji dali v umetno komo, je bila naša misel: pa menda ne bo odšla k večnemu počitku, saj je vendar najmlajša med nami, starejšimi upokojenimi učitelji, ki smo v pokoju že dolgo časa. Pa vendar se je prav to zgodilo.

Beba je bila naša prijateljica in to bo ostala za vedno. Z njo se bomo odslej pogovarjali le v mislih. Ob slovesu bi nam gotovo rekla te besede:

»Ne jokajte ob mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite,
pomislite, kako sem trpela,
in večni mir mi zaželite.«
Bebin čas se je iztekel.

Naj od tam, kjer je sedaj – med zvezdami – pazi na nas.

*Kot blisk življenje zagori
in traja le, dokler ga uzro oči ...
(Li Tai Po)*

Zahvala

V 74. letu nas je zapustila naša mama, babi in žena

Tatjana Matelič – Beba

(19. 11. 1950–13. 2. 2024)

Iskrena hvala vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje in sveče. Prav tako iskrena hvala Smučarskemu klubu Sodražica, Balinarskemu klubu Sodražica, Društvu upokojencev Sodražica, Socialnim demokratom in Zvezi borcev ter vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoči: vsi njeni

*Ni te več na pragu, ni te več v hiši,
nihče več tvoj glas ne sliši,
da zaman te čakamo, ne moremo dojeti,
a spomini nate dajejo nam moč,
da brez tebe učimo se živeti.
(S. Gregorčič)*

Zahvala

Zapustil nas je naš dragi

Darko Vesel

(28. 2. 1953–1. 3. 2024)

Ponosen je bil, da je Sodražan. Vzljubil pa je tudi Osilniško dolino in njene ljudi, kjer je sedaj njegov poslednji dom. Hvala vam vsem iz obeh dolin, da ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Zahvala vsem, ki ste z njim delili mnoge trenutke v življenju in bili z nami v težkih trenutkih, osebju ZD Sodražica, DU Sodražica, ZB Sodražica, Občini Osilnica, upokojenim učiteljem, sorodnikom, prijateljem in sosedom. Hvala za izrečena sožalja, sveče, cvetje, tople besede. Posebej se zahvaljujemo njegovim sopevcem iz Osilniškega pevskega zbora za zapete pesmi ob nagovoru Anice Ožbolt, pevcem iz Ribniške doline, županji Osilnice Alenki Kovač za ganljiv govor ter podjetju Novak za tankočutno opravljen pogreb.

Žalujoči: vsi njegovi

VRHUNSKI NEMŠKI SLUŠNI APARATI REXTON

Slušni aparati

Test sluha

Svetovanje

Servis

Lotus center
KOČEVJE

Podgorska ulica 22 (bivši Dinos)

REZERVIRAJTE SI SVOJ TERMIN PRI
MEDNARODNO PRIZNANEM STROKOVNJAKU

071 434 155

E-mail: info@lotus-center.si

www.lotus-center.si, Lotus center PE Kočevje, Podgorska ulica 22, Kočevje,
GM Lab, doo, Brilejeva ulica 22, Ljubljana

MEGADOM

UREŠNIČI IDEJE CENEJE!

VRTNARIMO

skupaj

kose • kosilnice • vrtno orodje • zemlja in gnojila

MEGADOM

RIBNICA

01/8351 640

www.megadom.si

microera

Microera Jože Šilc s.p.

Hrovača 14A - 1310 Ribnica - trgovski center SPAR

☎ 01 837 31 16

☎ 051 358 762

✉ info@microera.si

www.microera.si

- vsi paketi NAJ že za 8,99 €/mesec
- paketi NEO po enotni ceni že za 28 €/mesec

* več na www.telekom.si

DELOVNI ČAS

PON - PET 8.30 - 11.30 in 14.00 - 17.00

SOBOTA 8.30 - 11.30

TelekomSlovenije

Večer Radia Mlajku

20
LET

Brez dlake na jeziku!

**Nedelja,
19. maj, ob 18.00**

Športni center Ribnica

TILEN ARTAČ

ŽIGA BIŽAL, ROMAN ZUPANČIČ,
BERNARDA ŽARN, JOŽE ROBEŽNIK

OBČINA RIBNICA

Predprodaja vstopnic: www.mojekarte.si, Petrol in Trafika Ribnica.

ŠiLC

Slatnik 17, 1310 Ribnica

041 335 322

klimatske naprave
toplotne črpalke
prezračevanje
samooskrbne sončne
elektrarne

Panasonic

Trinasolar

solaredge

www.silc.si

Hitro, zanesljivo, postopno za vsakogar!

NOVO HITRE POLNILNICE za električne avtomobile

Omejena serija s fiksno obrestno mero!

BAYON

i10

i20

Pohitite in izkoristite lepo priložnost, saj vam tokrat ponujamo še posebej ugodno financiranje vozil Hyundai. Pri tem izstopajo modeli i10, i20 in Bayon, ki se lahko pohvalijo z našo najnižjo fiksno obrestno mero. Z bogato serijsko opremo in možnostjo različnih pogonskih sklopov boste vsekakor našli tistega, ki je najbolj po vašem okusu.

5 let Garancije
brez omejitve kilometrov

8 let Garancije
na baterijo

Povprečna poraba goriva: 4,84 – 6,21 l/100 km, emisije CO₂: 110 – 141 g/km.

Emisije onesnaževal zunanega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. Slike so simbolne. Več informacij je na voljo pri pooblaščenih prodajalcih vozil Hyundai. Pogoji garancije in podatki o specifični porabi goriva in emisijah CO₂ so na voljo na www.hyundai.si. Pridržujemo si pravico do napak.

HYUNDAI

Avtohiša Zalar

Male Lašče 105, 1315 Velike Lašče 031 331 920 prodaja@avtohisazalar.si www.avtohisazalar.si

KOLENDAR DOGODKOV V SODRAŽICI

APRIL - JUNIJ 2024

Energijska vadba za ženske vsak torek od 18.30 do 20. ure

Slemenska c. 17
(Društvo Zdrav.si)

Čistilna akcija

13. 4. ob 8. uri

Občina Sodražica
(Turistično društvo Sodražica, Občina Sodražica in Komunala Ribnica d. o. o.)

Prijateljski turnir – U13

13. 4. 2024 ob 10. uri

Športna dvorana Sodražica
(ŠD Extrem)

Tekma državnega prvenstva – U19

14. 4. 2024 ob 17. uri

Športna dvorana Sodražica
(ŠD Extrem)

Izmenjava semen in sadik

20. 4. od 8. do 12. ure

Tržnica Sodražica
(Društvo Zdrav.si)

Slovenska pravljica urica

25. 4. ob 17.30

Knjižnica Sodražica
(Knjižnica Miklova hiša)

Vampijada – tekmovanje v kuhanju govejih vampov

27. 4. ob 9. uri

igrišče pri OŠ Sodražica
(Turistično društvo Sodražica, Občina Sodražica)

26. blagoslov motoristov in motorjev

27. 4. od 10. do 15. ure

franciškanski samostan,
Nova Štifta 3
(MzM – Društvo Motoristi za Motoriste)

Kresovanje

30. 4. od 16. do 5. ure

asfaltno in travnato igrišče
za OŠ Sodražica
(PGD Sodražica)

Prvomajska budnica

1. 5. ob 9. uri

trg v Sodražici
(KUD Ribniški pihalni orkester,
Občina Sodražica)

Prvomajski pohod na Travno goro

1. 5. ob 9. uri

trg v Sodražici
(Športno društvo Sodražica)

Slovesen zaključek bralne značke

9. 5. ob 8.20 in 10.15

dvorana šole
(OŠ dr. Ivana Prijatelja Sodražica)

Angleška pravljica urica

9. 5. ob 18.00

Knjižnica Sodražica
(Knjižnica Miklova hiša)

Srečanje s starši in otroki ob zaključku vrtca za otroke 1. starostnega obdobja

22. 5. od 17. do 19. ure

športna dvorana, igrišče OŠ
(Enota Vrtca pri OŠ dr. Ivana Prijatelja Sodražica)

Predavanje Nerine Darman: Samozdravilne vibracije

22. 5. od 18. do 20. ure

Slemenska c. 17
(Društvo ZDRAV.si)

Slovo »malih maturantov« in srečanje s starši in otroki ob zaključku vrtca za otroke 2. starostnega obdobja

23. 5. od 17. do 19. ure

dvorana šole
(Enota Vrtca pri OŠ dr. Ivana Prijatelja Sodražica)

Slovenska pravljica urica

30. 5. ob 17.30

Knjižnica Sodražica
(Knjižnica Miklova hiša)

Pomladni koncert

30. 5. ob 18. uri

OŠ Sodražica
(Glasbena šola Ribnica)

Maša za domovino

22. 6. ob 19. uri

župnijska cerkev v Sodražici in park nasproti trga v Sodražici
(Občina Sodražica)

Odbojka na mivki – šola odbojke Kamp 1

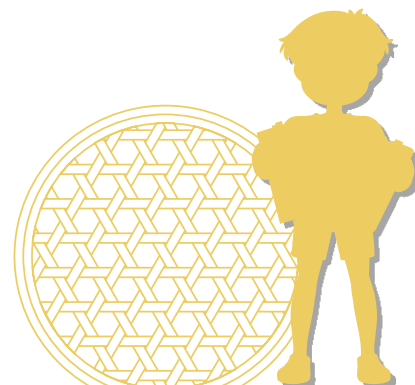
Od 24. do 27. 6.

igrišče na mivki
(Športno društvo Sodražica)

Psoglavski dnevi 2024: Psoglavska noč, Dan športa in Večer na trgu, Tržni dan

28. 6. do 30. 6.

Sodražica
(Turistično društvo Sodražica, Občina Sodražica in ostali organizatorji)

Organizatorji si pridržujejo pravico do sprememb.